

OPINNÄYTETYÖ

Yhdenvertaisuutta edistämässä Frisbeegolftapahtumien kehittäminen naisten näkökulmasta

Ville Helenius

Yhteisöpedagogi (AMK)

210 op

11/2022

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogin koulutus (AMK)

Tekijät: Ville Helenius

Opinnäytetyön nimi: Yhdenvertaisuutta edistämässä: Frisbeegolftapahtumien kehittäminen naisten näkökulmasta

Sivumäärä: 45 ja 11 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Antti Pelttari

Työn tilaaja(t): Natural Born Disc Golfer (Get More Group Oy)

Frisbeegolf on lajina ollut viimeisen parin vuoden aikana valtavassa kasvussa. Frisbeegolfin räjähdysmäinen suosio on näkynyt erityisesti nuorten miesten parissa, mikä on osaltaan vaikuttanut lajin jo ennestään epätasapainoiseen sukupuolijakaumaan. Vuonna 2021 Suomen frisbeegolfliiton jäsenistä vain seitsemän prosenttia oli naisia.

Tämän opinnäytetyön tilaajana toimi frisbeegolftapahtumia järjestävä Natural Born Disc Golfer. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, mitkä tekijät vaikuttavat naisten osallistumiseen frisbeegolftapahtumiin. Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää konkreettisia ideoita naisten osallistumiskynnyksen madaltamiseksi. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostui frisbeegolfin historiasta ja sen yleisimmistä luonteenpiirteistä, naisten asemasta toimintaympäristössä sekä tapahtuman järjestämisestä.

Opinnäytetyö oli laadullinen tapaustutkimus, joka sisälsi sekä määrällistä että laadullista tutkimusta. Opinnäytetyön kannalta tärkein aineisto kerättiin sähköisellä Webropol-kyselyllä, minkä lisäksi aineistoa täydennettiin havainnoimalla frisbeegolftapahtumia sekä analysoimalla frisbeegolfkilpailun palvelupolkua blueprinting-menetelmää hyödyntäen. Opinnäytetyön määrällisen aineiston analyysissä hyödynnettiin kyselytutkimuksen erilaisia tunnuslukuja. Tutkimuksen laadullinen osuus analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä pelkistämällä, ryhmittelemällä ja teemoittelemalla kerätty aineisto.

Opinnäytetyön tulokset osoittavat, että frisbeegolftapahtuman luonteella on suurin merkitys naisten osallistumiseen. Tapahtuman luonteelta toivottiin erityisesti matalaa osallistumiskynnystä ja erilaisten taitotasojen huomioonottamista. Opinnäytetyö tuotti tilaajalle viisi konkreettista kehitysehdotusta frisbeegolftapahtumien kehittämiseen naisten näkökulmasta. Opinnäytetyön tuloksia voivat hyödyntää myös muut lajin parissa toimivat tahot.

Asiasanat: frisbeegolf, tapahtumat, naiset, yhdenvertaisuus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in NGO and youth work, Bachelor's Degree

Author: Ville Helenius

Title: Promoting equality: Developing disc golf events from a women's perspective

Number of Pages: 45 and 11 attachment pages

Supervisor(s): Antti Pelttari

Commissioned by: Natural Born Disc Golfer (Get More Group Oy)

Disc golf as a sport has grown enormously in the last couple of years. Disc golf's explosive popularity has been seen especially among young men contributing to the sport's already unbalanced gender distribution. In 2021, only seven percent of the members of the Finnish Disc Golf Association were women.

This thesis was commissioned by Natural Born Disc Golfer, which organizes disc golf events. The purpose of the thesis was to investigate which factors affect women's participation in disc golf events. The aim of the thesis was to develop concrete ideas for lowering the participation threshold for women. The thesis draws on the history of disc golf and its most common characteristics, the position of women in the field of disc golf, and event organizing.

The thesis was a qualitative case study that included both quantitative and qualitative research. The most important data was collected with an electronic Webropol survey, and the data was supplemented by observing disc golf events and analyzing the service path of the disc golf competition using the blueprinting method. A range of survey indicators was used in the analysis of the quantitative data of the thesis. The qualitative part of the study was analyzed with data-oriented content analysis by reducing, grouping and thematizing the collected data.

The results of the thesis show that the nature of the disc golf event holds the greatest importance for women's participation. Women expressed a particular desire for a low participation threshold and the inclusion of different skill levels in events. The thesis produced five concrete development proposals for the development of disc golf events from a women's perspective. The results of the thesis can also be used by other entities working in the sport.

Keywords: disc golf, events, women, equality

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8
	2.1 Natural Born Disc Golfer.....	8
	2.2 Yrityksenä vapaaehtoisten toimintaympäristössä.....	8
3	FRISBEEGOLF.....	11
	3.1 Frisbeegolfin historia	11
	3.2 Frisbeegolfille ominaiset luonteenpiirteet	12
4	NAISET JA FRISBEEGOLF.....	14
	4.1 Yhdenvertaisuus.....	14
	4.2 Miksi naisurheiluun kannattaa panostaa	15
5	TAPAHTUMAT	17
	5.1 Onnistuneen tapahtuman resepti.....	17
	5.2 Tapahtumakonseptit.....	18
	5.3 Asiakaskokemus tapahtumassa.....	19
6	MENETELMÄT	21
	6.1 Tutkimuksen toteutus.....	21
	6.2 Kysely	22
	6.3 Havainnointi.....	24
	6.4 Blueprinting	24
	6.5 Aineiston analyysi.....	25
7	TULOKSET	28

7.1 Aineiston tunnusluvut	28
7.2 Naisten osallistumiseen vaikuttavat tekijät	30
7.3 Naisten toiveet ja kehitysehdotukset	31
8 POHDINTA	33
8.1 Matala kynnyks ja monipuolisuus tapahtumien keskiössä	33
8.2 Tasavertainen kohtelu	34
8.3 Palvelupolun laadun varmistaminen	35
8.4 Esitys tapahtumien kehitysehdotuksista työn tilaajalle	36
9 LOPUKSI	39
9.1 Arviointi, eettisyys ja luotettavuus	39
9.2 Työn jalkauttaminen käytäntöön ja jatkokehittäminen	40
LÄHTEET	42
LIITTEET	46

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä selvitetään naisten ja tyttöjen kokemuksia frisbeegolftapahtumista sekä kerrotaan viisi konkreettista toimenpide-ehdotusta frisbeegolftapahtumien kehittämiseksi naisten näkökulmasta. Frisbeegolf on ollut lajina jo pitkään valtavassa kasvussa ja viime vuosina se on noussut suosituimpien liikuntaharrastusten joukkoon Suomessa. Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen mukaan vuonna 2020 frisbeegolfia harrasti 19,3 prosenttia suomalaisista (Neuvonen, Lankia, Kangas, Koivula, Nieminen, Sepponen, Store & Tyrväinen 2022, 52). Sponsor Insightin tekemän Sponsor Navigator -tutkimuksen mukaan Suomessa oli vuonna 2021 noin 700 000 frisbeegolfista erittäin tai melko kiinnostunutta täysi-ikäistä, joista 60 prosenttia oli miehiä ja 40 prosenttia naisia (Suomen frisbeegolfliitto [SFL] 2021a). Kun tarkastellaan lajin virallisia jäsenmääriä (SFL:n jäsenseurojen jäsenet) naisten osuus romahtaa noin seitsemään prosenttiin. Vuonna 2021 Suomen frisbeegolfliiton jäsenseurojen aikuisjäsenistä miehiä oli 7165 ja naisia 507. 18-vuotiaissa ja nuoremmissa sukupuolien välinen suhde oli tätäkin epätasapainoisempi: tyttöjen osuus pojista oli vain noin kaksi prosenttia. Yleisesti frisbeegolfin tilannetta lajina kuvaa tällä hetkellä se, mitä sitoutuneempaan toimintaan mennään, sitä vähemmän naisia on mukana. Puhtaasti lajin kasvua tarkasteltaessa frisbeegolfilla menee kuitenkin lujaa. Verrattuna vuoteen 2020 koko SFL:n jäsenistössä kasvua tapahtui peräti 289 prosenttia. (SFL 2022a.) Tämä noste olisi hyödynnettävä myös nais- ja tyttöharrastajissa. Tällä hetkellä isona kysymyksenä lajin tasapainoisen kasvun kannalta on se, miten miesvaltaisen lajin pariin saadaan yhdenvertaisesti aktiivisiksi harrastajiksi mukaan myös naisia ja tyttöjä.

Yksi merkittävä tekijä frisbeegolfin räjähdysmäisen kasvun taustalla on ollut maailmalla levinnyt koronapandemia. Sisäliikuntapaikkojen sulkeutuessa ihmiset siirtyivät ulkoilmaharrastuksen pariin. Sponsor Navigator -tutkimuksessa frisbeegolf olikin golfin, pyöräilyn ja suunnistuksen ohella yksi eniten sijoitustaan harrastajamäärissä nostaneista lajeista koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna Suomessa. (SFL 2021a.) Muita syitä frisbeegolfin suureen suosioon ovat harrastamisen edullisuus ja harrastuspaikkojen hyvä saavutettavuus. Tuoreessa suomalaistutkimuksessa frisbeegolf oli pääkaupunkiseudulla lasten harrastuksista edullisin. Edullisuutta selittäviä tekijöitä olivat muun muassa aloittamisen matalat kustannukset ja lähes poikkeuksetta maksuttomat harrastuspaikat. (Remes 2022.) Keskimäärin suomalaisella on lähimmälle frisbeegolfiradalle matkaa vain 3,7 kilometriä (Mäkinen 2018, 55). Vuonna 2020 Suomessa oli toiseksi eniten frisbeegolfiratoja asukaslukuun suhteutettuna. Suomen edellä oli vain asukasluvultaan huomattavasti Suomea pienempi Islanti. (Vrooman 2020.)

Tutkittua tietoa frisbeegolfista ei ole toistaiseksi kovinkaan paljon, sillä laji on vielä suhteellisen nuori moneen muuhun yksilölajiin verrattuna. Vähäisistä tutkimuksista, tilastoista ja analyseistä on kuitenkin pääteltävissä, että frisbeegolf on tällä hetkellä ennennäkemättömässä murrosvaiheessa. Kasvua harrastajamäärissä on tapahtunut tasaisesti, mutta juuri nyt frisbeegolf on vakiinnuttamassa paikkaansa suomalaisessa urheilukulttuurissa. Lajin tulevaisuuden kannalta on erittäin tärkeää saada myös tytöt ja naiset mukaan toimintaan. Opinnäytetyöni tilaaja Natural Born Disc Golfer (NBDG) haluaa olla omalta osaltaan tukemassa nais- ja tyttöfrisbeegolfin kasvua sekä yhdenvertaistamassa lajikulttuuria. Olen itse toiminut reilun vuoden NBDG:n tapahtumakoordinaattorina ja tämä opinnäytetyö on hyvä mahdollisuus minulle oman työni kehittämiseen.

Opinnäytetyön keskeisin tutkimuskysymys on selvittää, millä keinoin naiset ja tytöt saadaan osallistumaan useammin frisbeegolftapahtumiin ja miten erityisesti ensikertalaisia saadaan rohkaistua mukaan toimintaan. Mielestäni frisbeegolftapahtumat ovat erinomaisia kohtaustapahtumia, joissa voidaan tarjota positiivisia ja yhteisöllisiä kokemuksia sekä sitouttaa harrastajia näin lajin pariin. Frisbeegolftapahtumiin osallistuminen kertoo myös lajin aktiivisesta harrastamisesta, minkä takia aiheita on perusteltua tutkia tapahtumiin osallistumisen pohjalta. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat naisten osallistumiseen. Pitkällä tähtäimellä tavoitteena on kasvattaa lajiin sitoutuneiden naisharrastajien määrää ja siten moninaistaa ja yhdenvertaistaa lajikulttuuria. Tarkoituksena on rakentaa myös pohjaa toimintakulttuurille, jossa frisbeegolftapahtumia järjestetään koko lajia edistävästi. Tämä osaltaan on mahdollistamassa frisbeegolfin terveellisen kasvun lajina, sillä se tekee koko lajikentästä moninaisemman, yhdenvertaisemman ja elinvoimaisemman.

Opinnäytetyö etenee teoriaosuudesta käytännön toteutukseen. Ensimmäisissä luvuissa esitellään opinnäytetyön taustaa ja toimintaympäristöä sekä aiheen kannalta keskeisimpiä käsitteitä, joita ovat frisbeegolf, yhdenvertaisuus ja tapahtumat. Johdannon ja tietoperustalukujen jälkeen käydään läpi opinnäytetyön tutkimusasetelmaa sekä aineiston keräämiseen ja analyysiin käytettyjä menetelmiä. Työn lopussa esitellään tulokset ja johtopäätökset sekä annetaan kehitysehdotukset opinnäytetyön tilaajalle. Työssä on hyödynnetty sekä määrällisiä että laadullisia tutkimusmenetelmiä. Opinnäytetyö tuottaa tilaajalle viisi konkreettista ehdotusta frisbeegolftapahtumien kehittämiseen naisten näkökulmasta. Työn tuloksia voivat hyödyntää kaikki lajin parissa toimivat tahot frisbeegolfseuroista kaupallisiin yrityksiin.

2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Opinnäytetyöni tilaaja on Natural Born Disc Golfer. Natural Born Disc Golfer, tai lyhyemmin NBDG, on Get More Group Oy:lle rekisteröity virallinen aputoiminimi. Olen työskennellyt NBDG:llä tapahtumakoordinaattorina reilun vuoden, syyskuusta 2021 lähtien. Frisbeegolfin seuratoiminnassa olen ollut mukana vuodesta 2019 lähtien, ensin Disc Golf Vikingsin viikkokisatiimissä ja sittemmin Pulkkilan Ponnen frisbeegolfjaoston puheenjohtajana. Tämä opinnäytetyö on minulle hyvä mahdollisuus oman osaamiseni ja työni kehittämiseen. Tässä luvussa esitellään opinnäytetyön tilaaja sekä käydään läpi tilaajan toimintaympäristöä.

2.1 Natural Born Disc Golfer

Get More Group Oy on vuonna 2013 alkunsa saanut suomalainen yritys, jonka ydintoiminnot keskittyvät frisbeegolf tapahtumien ja -median tuottamiseen. Yrityksen tapahtumatuotannot toteutetaan pitkälti Natural Born Disc Golfer -aputoiminimen alla. (Natural Born Disc Golfer [NBDG] 2022a.) Muita yritykselle rekisteröityjä aputoiminimiä ovat Sibbe Disc Golf ja Tyyni Open (Kauppalehti 2022). Tyyni on Euroopan suurin frisbeegolf tapahtuma, jonka päänäyttämönä toimii vuosittain Sibbe Disc Golfin maksullinen rata Sipoon Söderkullassa (Sibbe Disc Golf 2022). NBDG:n tavoitteena on tehdä maailmasta parempi paikka frisbeegolfin avulla. (NBDG 2022a.) Tässä opinnäytetyössä NBDG:n toimintoja tarkastellaan frisbeegolf tapahtumien tuottamisen näkökulmasta.

Frisbeegolf tapahtumien osalla NBDG on Suomen kokenein tapahtumajärjestäjä kautta aikain. Yritys on järjestänyt sadoittain erilaisia frisbeegolfkilpailuja ja -tapahtumia pienistä matalankynnyksen viikkokilpailuista aina Euroopan suurimpiin frisbeegolf tapahtumiin ja lukuisiin SM-kilpailuihin. (NBDG 2022b.) Vuonna 2021 NBDG järjesti yhteensä 155 erilaista frisbeegolf tapahtumaa. Tapahtumista 128 oli lajin kansainvälisen kattojärjestön Professional Disc Golf Associationin (PDGA) alaisia kilpailuja ja 26 puolestaan matalankynnyksen lisenssipaita kisoja ja laji ohjauksia. (NBDG 2021.)

2.2 Yrityksenä vapaaehtoisten toimintaympäristössä

Frisbeegolfin toimintaympäristö on ollut viimeiset vuodet suuressa murroksessa. Laji on kovaa vauhtia kaupallistumassa ja ammattimaistumassa, ja samalla lajin parissa toimivien yritysten ja ulkopuolisen rahan määrä on lisääntynyt. Yhä useampi suomalainen pelaa amatikseen tai

tekee päivätöitä lajin parissa. Esimerkiksi vuodesta 2020 vuoteen 2021 NBDG:n liikevaihto kasvoi 39 prosenttia (Kauppalehti 2022). Nykyisin NBDG:llä on 15 palkattua työntekijää (Wikman 2022). Ennen frisbeegolfin viime vuosien räjähdysmäistä kasvua frisbeegolftapahtumista ja muusta toiminnasta lajin ympärillä vastasivat pitkälti Suomen frisbeegolfliiton jäsenseurat vapaaehtoisineen. Viime vuosien raju kehitys on osaltaan ollut luomassa vastakkainasettelua seurojen ja yrityksiensä välille. Osassa seuroista on koettu, että frisbeegolftapahtumia järjestävät yritykset ovat astuneet heidän varpailleen.

Valtaosa Suomessa toimivista frisbeegolfyrityksistä on keskittänyt toimintansa joko frisbeegolfvälineiden valmistukseen tai jälleenmyyntiin. Tällaisia suomalaisia yrityksiä ovat esimerkiksi Powergrip, FribaStore ja Clash Discs. Suomessa toimivista yrityksistä ainoastaan NBDG ja Discmania (Spin18 Oy) ovat järjestäneet kilpailutoimintaa frisbeegolfin parissa. Suomessa Suomen frisbeegolfliiton ja PDGA:n alaisten kilpailujen järjestäminen on SFL:n jäsenöiden ilmainen jäsenetu. Vuodesta 2018 lähtien yritykset ja muut oikeustoimikelpoiset yhteisöt ovat kuitenkin voineet hakea SFL:ltä erillistä kilpailujärjestäjän lisenssiä, joka myönnetään vuodeksi kerrallaan. (SFL 2022b; Wikman 2022.) NBDG:llä tämä lisenssi on ollut sen lanseeraamisesta lähtien, mutta jo ennen tätä NBDG myi tapahtumatuotantoja seuroille.

NBDG:n tapahtumatoiminnassa pääpaino on erilaisissa virallisissa frisbeegolftapahtumissa. Kaikki NBDG:n tapahtumat toteutetaan aina yhteistyössä paikallisten seurojen kanssa. Yhteistyöseura huolehtii oman kotiratansa kuntoon, tiedottaa tapahtumasta paikallisesti ja saa tästä yhteistyöstä rahallisen korvauksen. (NBDG 2022b.) Moni seura onkin ottanut NBDG:n tarjoaman palvelun mielissään vastaan. NBDG:n järjestäessä tapahtumaa seuran kotiradalla, voivat kaikki seuran vapaaehtoiset keskittyä kisaamiseen ilman stressiä kisajärjestelyistä tai muusta byrokratiasta. Vuonna 2021 Suomessa sanktioitiin yhteensä 257 Suomen frisbeegolfliiton ja PDGA:n alaista kilpailua, joista NBDG järjesti noin 30 prosenttia (PDGA 2022a). Valtaosasta matalankynnyksen ruohonjuuritason toiminnasta Suomessa vastaavat edelleen frisbeegolfseurat. Pääpaino monen frisbeegolfseuran toiminnassa onkin matalankynnyksen viikkokisoissa sekä erilaisen ohjaus- ja kerhotoiminnan järjestämisessä. (SFL 2022d.)

Merkittävin ero NBDG:n toiminnassa verrattuna frisbeegolfseuroihin on se, että NBDG on yritys. Verrattuna vapaaehtoisvoimin pyöriviin seuroihin yrityksellä on paljon enemmän toiminnasta johtuvia kuluja ja velvollisuuksia. Toisaalta yrityksellä on isommat resurssit palkatun henkilökunnan muodossa toteuttaa toimintaa ja mahdollisuus viedä lajia näin ammattimaisesti

ja isosti eteenpäin. Vapaaehtoistoiminnan hyötyjä unohtamatta, se asettaa tunnetusti myös rajoitteita. Keskimäärin suomalaiset tekevät urheiluseuroissa vapaaehtoistyötä noin seitsemän tuntia kuukaudessa. Todellisuudessa vapaaehtoistyön määrä ei kuitenkaan jakaannu tasan, vaan yleisimmin se kasaantuu muutamien aktiivisten niskaan. (Mäkinen 2018, 62.) Se, että frisbeegolf tapahtumien parissa esiintyy ajoittain soraääniä yritys- ja vapaaehtoistoiminnan kohdalla, kertoneekin todennäköisesti lajin nuoruudesta. Mielestäni aihepiiriä tulisi lähestyä siitä näkökulmasta, että eri sektorien tarjoamat palvelut täydentävät toinen toisiaan ja mahdollistavat lajin harrastajille näin monipuolisemman ja rikkaamman toimintaympäristön.

NBDG:n toiminnassa on myös paljon rajapintoja vapaaehtoistointaan, ja yrityksen motto onkin tullut tunnetuksi rakkaudesta lajiin -ilmaisuuksiin. Valtaosalla NBDG:n työntekijöistä on myös pitkä tausta vapaaehtoisuudesta eri frisbeegolfseuroissa. Yhteistä hyvää koko frisbeegolfkentälle NBDG:n toiminnoista on ollut tuottamassa muun muassa yrityksen lanseeraama NBDG Junior Program, joka sai tuoreessa tutkimuksessa erityismaininnan siitä, miten se mahdollisti tuhansien lasten ja nuorten kilpailemisen ilmaiseksi frisbeegolfkilpailuissa (Remes 2022). Junioritoiminnan lisäksi NBDG on ollut jo vuodesta 2018 lähtien tukemassa yhdenvertaisempaa lajikulttuuria naisille omalla NBDG Ladies Series -konseptillaan (Riekkola 2019).

3 FRISBEEGOLF

Frisbeegolf muistuttaa golf-nimiliitteensä mukaisesti peli-idealtaan hyvin paljon perinteistä pallogolfia. Frisbeegolfissa pelivälineenä pallon ja mailojen sijaan toimii kuitenkin frisbee eli kiekko. Pelin tarkoituksena on saada kiekko mahdollisimman vähillä heitoilla tiialueelta väylämaaliin eli koriin. (PDGA 2022b.) Tässä luvussa käsitellään lyhyesti frisbeegolfin historiaa sekä lajille ominaisia luonteenpiirteitä.

3.1 Frisbeegolfin historia

Moneen muuhun yksilölajiin verrattuna frisbeegolf on suhteellisen tuore tulokas sekä Suomessa että maailmalla. Pitkälti nykyisen muotonsa laji on saanut Yhdysvalloissa vasta 1970-luvulla (PDGA 2022b). Frisbeegolfin isänä pidetään yhdysvaltalaisista ”Steady” Ed Headrickia, joka kehitti vuonna 1975 ensimmäisen nykymallisen, metallisen ja ketjuin varustetun frisbeegolf-maalikorin. Samana vuonna valmistui myös ensimmäinen kiinteä rata Kalifornian Oak Groveen. (PDGA 2022c.) Ennen tätäkin lajia oli harrastettu eri puolilla Yhdysvaltoja, mutta maaleina käytettiin varsinaisten korien sijaan valaisinpylväitä, vesiposteja ja muita kiinteitä kohteita. Yhden tarinan mukaan Yalen yliopiston opiskelijat olivat heitelleet paikallisen Frisbie Baking Companyn metallisia lautasia jo 1920-luvulla. Näistä piirakkavuoista juontaa juurensa myös heitettävän esineen nykyinen nimi eli frisbee. (Toivonen & Rantalaiho 2022, 8–10.)

Maalikorin lisäksi toisena merkittävänä askeleena frisbeegolfin historiassa pidetään modernin frisbeegolfkiekon keksimistä. Ensimmäinen nykymuotoinen frisbeegolfkiekko kehitettiin muutamia vuosia Headrickin esittelemän maalikorin jälkeen. Siihen saakka frisbeegolfia oli pelattu samoilla kiekkoilla, joita käytettiin kopitteluun. Kiinniottamiseen tarkoitettua frisbeettä oli kuitenkin vaikea saada lentämään pitkälle ja tarkasti, sillä tuulella oli iso vaikutus sen lentorataan. Yhdysvalloissa vuonna 1983 kehitetyt uudet kiekkomallit syrjäyttivätkin nopeasti vanhat frisbeet ja nykyisin kaikkien markkinoilla olevien frisbeegolfkiekkojen katsotaan olevan niiden perillisiä. (Toivonen ym. 2022, 10.)

Suomeen frisbeegolf rantautui samoihin aikoihin, kun laji oli saamassa nykyistä muotoaan Yhdysvalloissa. Ensimmäinen frisbeegolfkisa pelattiin Suomessa Helsingin Munkkiniemessä vuonna 1978. (Loukko 2021a.) Ensimmäinen kiinteä frisbeegolfrata puolestaan avattiin Helsingin Meilahteen viisi vuotta tätä myöhemmin (Loukko 2021b). Laji oli pitkään pienen piirin

harrastus, mutta useamman kasvupyrähdys myötä lajista on tullut yksi suosituimmista nykypäivän Suomessa. Ratojen, kilpailujen ja Suomen frisbeegolfliiton jäsenien määrät ovat kasvaneet tasaisesti 2010-luvun alusta lähtien. Vuonna 2021 SFL:n jäsenmäärä ylitti ensimmäistä kertaa 10 000 jäsenen rajapyykin. (SFL 2022a.)

Taulukko 1. Frisbeegolftratojen, -kilpailujen ja jäsenmäärien kehitys Suomessa 2010-luvulla (SFL 2022a; PDGA 2022a).

Vuosi	Frisbeegolftratad	SFL:n kilpailut	SFL:n jäsenseurojen jäsenet
2011	247	27	1204
2012	300	34	1452
2013	353	47	2116
2014	428	72	3373
2015	450	110	4647
2016	527	157	5105
2017	581	170	5358
2018	635	195	4933
2019	702	229	5636
2020	787	188	6518

Frisbeegolfin kasvusta maailmanlaajuisesti kertoo se, että 100 000 kansainvälisen PDGA-jäsenen saavuttamiseen meni 41 vuotta, mutta seuraavaan virstanpylvääseen, 200 000 jäsenen, vaadittiin vain neljä vuotta. 200 000 PDGA-jäsenen raja rikkoutui loppuvuodesta 2021. (Voss 2021.) Lokakuussa 2022 aktiivisia PDGA:n jäseniä oli yhteensä 124 520 54:ssä eri maassa. Suomessa PDGA:n jäseniä oli 4571 (PDGA 2022d). Frisbeegolfin kansainvälinen kattojärjestö PDGA on perustettu vuonna 1976. Järjestön on perustanut lajin isänä pidetty Headrick. (PDGA 2022c.) Nykyään PDGA on maailmanlaajuinen organisaatio, joka ylläpitää pelaajien jäsenyyksiä, valvoo kilpailutoimintaa sekä edistää lajin kasvua (Toivonen ym. 2022, 10).

3.2 Frisbeegolfille ominaiset luonteenpiirteet

Nimensä puolesta frisbeegolfia verrataan usein perinteiseen golfiin. Kynnys frisbeegolfin aloittamiseen on kuitenkin huomattavasti golfia matalampi. Frisbeegolfissa ei esimerkiksi edellytetä golfista tuttua Green Cardia, joka on ikään kuin eräänlainen golfaajan ajokortti. (Toivonen ym. 2022, 113.) Myös kustannukset ovat golfiin verrattuna huomattavasti matalampia. Suurin osa frisbeegolfin harrastuspaikoista on ilmaisia ja yhden frisbeegolfkiekon hinta liikkuu vain noin

10–20 eurossa (Remes 2022). Sen lisäksi, että frisbeegolf on monelle rentoa ajanvietettä luonnossa, se tarjoaa usealle myös mielenkiintoisen reitin kilpailemiseen. Yksi frisbeegolfin suosion takana olevista piirteistä onkin se, että lajissa on mahdollista kilpailla monella eri taitotasolla erilaisissa amatööri- ja ikäluokissa. (Toivonen 2022, 144.)

Frisbeegolfia harrastetaan yleensä erilaisissa ryhmissä esimerkiksi kavereiden kesken. Frisbeegolfin harrastajat voidaan jakaa karkeasti satunnaisiin heittelijöihin ja lajin aktiivisiin harrastajiin. Merkittävänä osana frisbeegolfin aktiiviseen harrastamiseen kuuluu erilaisiin frisbeegolftapahtumiin ja -kilpailuihin osallistuminen. Viikoittain järjestettävissä frisbeegolftapahtumissa nähdään toisia harrastajia, vaihdetaan kuulumisia ja vertaillaan uusia kiekkoja. (SFL 2022d.) SFL:n harrastajakyselyssä 80 prosenttia vastaajista piti yhdessäoloa ja sosiaalisuutta lajille tärkeänä piirteinä (SFL 2019). Frisbeegolfin harrastajia kutsutaankin usein yhteisöksi. Yhteisöllisyyden tunteeseen rinnastetaan myös kokemus osallisuudesta. Osallisuus tarkoittaa sitä, että yhteiskunnassa voi elää kuultuna, nähtynä, arvostettuna, ymmärrettynä ja merkityksellisenä osana erilaisia suhteita, ryhmiä ja yhteisöjä. (Isola, Kaartinen, Leemann, Lääperi, Schneider, Valtari & Keto-Tokoi 2017, 25.) Merkittävänä osan frisbeegolfyhteisöistä Suomessa muodostavat frisbeegolfseurat, joita on jo lähes 200 (SFL 2022d). Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta ja uskoa omiin mahdollisuuksiin (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL] 2020). Parhaimmillaan osallisuuden kokemus voi muuttaa jopa yksilön tuntemusta siitä, kuka hän on ja mihin hän kuuluu (Vehviläinen 2014, 22).

Yhteisöllisyyden lisäksi muiden kunnioittaminen on oleellinen osa frisbeegolfin lajikulttuuria, eikä minkäänlainen häirintä tai syrjintä ole sallittua frisbeegolfissa. Eritasoiset, -ikäiset ja -taustaiset liikkujat ovat tasavertaisesti tervetulleita nauttimaan frisbeegolfin pelaamisesta. (SFL 2021b.) Lajista itsessään kertoo paljon se, että frisbeegolfin virallinen sääntökirja alkaa kuvauksella reilouden periaatteesta. Frisbeegolfissa tuomareina toimivat pelaajat itse, joten on erityisen tärkeää, että kaikki pelaajat seuraavat peliä ja valvovat sääntöjen noudattamista (PDGA 2022f). Vaikka frisbeegolfin aloittaminen ei edellytä millään tapaa virallista sääntökoetta, jokaista harrastajaa suositellaan kuitenkin tutustumaan frisbeegolfaajan etikettiin. Varsinaiseen PDGA:n koodiin kuuluu kolme kokonaisuutta:

- 1) Pelaa fiksusti
- 2) Kunnioita rataa
- 3) Edusta lajia, ole positiivinen sekä opeta muita (PDGA 2022e).

4 NAISET JA FRISBEEGOLF

Käytännössä koko historiansa ajan frisbeegolf on ollut hyvin miesvaltainen laji. Suomen frisbeegolfliiton naisjäsenien määrä on kasvanut tasaisesti, mutta isossa kuvassa se laahaa edelleen pahasti miesten jäsenmäärää jäljessä. SFL:n jäsenseuroissa naisten ja tyttöjen osuus koko jäsenmäärästä oli vuoden 2021 lopussa seitsemän prosenttia. Vaikka naisten jäsenmäärä on nousut tasaisesti, niin osuus koko jäsenistöstä on silti vähentynyt. Tämä juontaa juurensa lajin viime vuosien räjähdysmäiseen kasvuun, joka on näkynyt erityisesti miehissä ja pojissa. (SFL 2021b.) Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2020 koululaiskyselyssä frisbeegolf olikin yläkouluikäisten poikien toiveharrastusten listalla peräti toisena (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020, 15). Tämä näkyi myös vuonna 2021 Suomen frisbeegolfliiton juniorijäsenmäärien kehityksessä, kun poikien osuus kasvoi yli 200 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Tyttöjen osalta kasvu jäi vain 17 prosenttiin. (SFL 2022a.)

4.1 Yhdenvertaisuus

Frisbeegolf sai vuonna 2021 oman me too -hetkensä, kun suomalaisella YouTube-tilillä julkaistiin video, jossa arvosteltiin naisfrisbeegolfia. Videon mukaan ainoa syy naisfrisbeegolfin seuraamiseen oli se, kun kaikki heitot kuvataan takaapäin. (SFL 2021c.) Aihepiiri nousi myös valtakunnallisiin uutisiin, kun muun muassa Yle teki artikkelin aiheesta (Puoskari 2021). Frisbeegolfin sisällä video tuomittiin nopeasti. Suomen urheilun eettisen keskuksen (2020, 3) tutkimuksessa frisbeegolfaavista naisista yli puolet ilmoitti kokeneensa seksuaalista tai sukupuolista häirintää. Suomen Olympiakomitean (2020, 6) yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan fyysistä, sanallista tai sanatonta ei-toivottua seksuaalista käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön fyysistä tai henkistä koskemattomuutta. Sukupuoleen perustavalla häirinnällä puolestaan tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksenmukaisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön fyysistä tai henkistä koskemattomuutta, mutta joka ei ole luonteeltaan seksuaalista (mt. 2020, 6).

Suomen frisbeegolfliiton vuoden 2021 yhdenvertaisuuskyselyssä yhdenvertaisuus toteutuu hyvin. 89 prosenttia vastaajista kokee, että kaikilla ryhmillä on mahdollisuus osallistua seuran toimintaan ilman hankaluuksia. Kasvua vuoden 2019 kyselyyn oli viisi prosenttia. (SFL

2021b.) Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014). Yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa tarkoittaa turvallista ja syrjimätöntä ympäristöä, jossa jokainen voi haastaa itsensä, edistää terveyttä ja saada merkityksellisiä kokemuksia (Olympiakomitea 2022, 6). SFL:n yhdenvertaisuuskyselyyn vastaajista 96 prosenttia kokee, että tytöillä ja pojilla on seurassa yhtäläiset mahdollisuudet harrastamiseen ja kilpailemiseen. Edelliseen kyselyyn verrattuna kehitystä on tapahtunut myös siinä, että 59 prosentilla seuroista on valmentajan, ohjaajan tai johdon tehtävissä on mukana sekä miehiä että naisia. (SFL 2021b.)

Vuosien 2020–2021 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa Suomen frisbeegolfliitto on linjannut, että yhdenvertaisuutta tulee edistää laaja-alaisesti osana kaikkea toimintaa. Tässä suunnitelmassa yhdeksi ydinkohdista SFL on nostanut myös tämän opinnäytetyön aiheen eli tapahtumien suunnittelun ja toteutuksen. (SFL 2021b.) Yhdenvertaisuus on myös yksi SFL:n visio 2030 strategisista valinnoista. Visiossa naistoiminta on määritelty kiinteäksi osaksi yhdenvertaisuussuunnittelua ja -toimintaa. (SFL 2019.) Yhdenvertaisuutta edistämään SFL on perustanut erillisen Naisjaoston jo vuonna 2015. Tuolloin tavoitteena oli se, että vuonna 2022 naiset ja tytöt pelaisivat frisbeegolfia siinä missä miehet ja pojatkin. (SFL 2022c).

4.2 Miksi naisurheiluun kannattaa panostaa

Liikuntalaki (390/2015) velvoittaa asettamaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kaiken liikuntaan ja huippu-urheiluun liittyvän toiminnan lähtökohdaksi. Sukupuolten tasa-arvo urheilussa lisää urheilusektorin monimuotoisuutta ja tuo etuja monelle eri yhteiskunnan tasolle. Ensinnäkin se vaikuttaa myönteisesti palvelujen laatuun, kun naiset pystyvät tarjoamaan lapsille ja nuorille erilaisia roolimalleja. (European Commission 2014, 7.) The Space Betweenin (2021, 7) tekemän tutkimuksen mukaan 85 prosenttia naisurheilun seuraajista pitää naisurheilijoita esikuvinaan. Miesten osalla vastaava luku on 63 prosenttia. Saman tutkimuksen mukaan naisurheilijoita pidetään myös selvästi miesurheilijoita parempina roolimalleina. (mt. 2021, 7.) Toiseksi sukupuolten välinen tasa-arvo hyödyttää taloudellisesti kaikkia urheilun parissa toimivia sidosryhmiä vähentämällä seksistisiä stereotyyppioita sekä lisäämällä urheilun osallisuutta ja suosiota (European Commission 2014, 8).

Urheilu on yksi yhteiskunnan tärkeimmistä kasvattajista (Turtiainen 2018, 111). Suomessa Tasa-arvovaltuutettu on useasti huomauttanut tiedostusvälineiden keskittyvän liiaksi miesten kilpa- ja huippu-urheiluun. Naisten urheilusta tiedottaminen samassa määrin lisäisi liikunnan ja urheilun tasa-arvoa suomalaisessa yhteiskunnassa sekä kannustaisi tyttöjä ja naisia liikkumaan. (TAS 41/2010.) Pienempien lajien, naisten ja vammaisurheilun jäädessä mediassa valtavirran jalkoihin, sosiaalinen media onkin nousemassa syrjään jäävien lajien näkyvyyden mahdollistajaksi (Turtiainen 2018, 112). Tätä Suomen miespuoliset frisbeegolfin huippupelaajat ovat osanneet hyödyntää erinomaisesti. Useat heistä ovat aktiivisia erityisesti nuorten suosimilla sosiaalisen median alustoilla, kuten YouTubessa ja TikTokissa, mikä on osaltaan kasvattanut frisbeegolfin suosiota juuri poikien keskuudessa. Nuorilta tytöiltä näille alustoille aktiivisesti sisältöä tuottava roolimalli puuttuu. Sosiaalisen median hyödyntämisessä naisfrisbeegolfilla olisikin iso mahdollisuus, sillä Sports Innovation Labin (2021, 10) tutkimuksen mukaan naisurheilun seuraajat ovat miesurheilun seuraajia aktiivisempia digitaalisissa kanavissa ja haluavat päästä lähemmäs esikuviaan. Naisten urheilun seuraajat ovat myös sitoutuneempia naisurheilua tukeviin brändeihin ja innokkaampia ostamaan näiden tuotteita (mt. 2021, 17). Naisurheiluun kannattaakin panostaa, kun halutaan sitoutuneita kuluttajia ja kumppaneita.

Sosiaalisen median merkityksestä hyvä esimerkki on vuoden 2021 SportsPro Median listaus markkina-arvoltaan suurimmista urheilijoista. Vuonna 2021 listauksen kärjessä oli ensimmäistä kertaa kolme naista. Listauksessa painotettiin tuolloin ensimmäistä kertaa seuraajien sitoutuneisuutta pelkän seuraajamäärän sijaan. SportsPro Median listauksessa markkina-arvoltaan suurin urheilija oli yhdysvaltalainen voimistelija Simone Biles, joka jättäytyi avoimesti mielenterveysongelmiensa takia pois Tokion olympialaisista. Biles oli kertonut aiemmin myös seksuaalisesta hyväksikäytöstään. Toisena SportsPro Median listalla oli japanilainen tennistähti Naomi Osaka, joka puhui niin ikään aktiivisesti mielenterveysongelmistaan. Toisin sanoen erilaisia persoonia, avoimuutta ja yhteiskunnallisesti merkittävien asioiden esiin tuomista pidetään nykyään hyväksyttävänä ja ne voivat nostaa urheilijan markkina-arvoa merkittävästi. (Gregory 2021.) Tässä monet naisurheilijat ovat onnistuneet miehiä paremmin.

5 TAPAHTUMAT

Tapahtumalla voidaan tarkoittaa esimerkiksi messuja, markkinoita, kilpailuja, konsertteja ja monia muita yleisötilaisuuksia (Korhonen, Korkalainen, Pienimäki & Rintala, 2015, 7). Tässä opinnäytetyössä tapahtumalla tarkoitetaan ensisijaisesti kilpailun ympärille rakennettua kokonaisuutta. NBDG:n vision mukaan tapahtuma on se, josta ihmiset hakevat elämyksiä ja kilpailu voi olla yksi osa tätä kokonaisuutta (Wikman 2019, 2–3). Tässä luvussa käsitellään onnistuneen tapahtuman reseptiä, tapahtuman konseptointia ja asiakaskokemusta.

5.1 Onnistuneen tapahtuman resepti

Tapahtumaa edeltää aina suuri määrä työtä, jota asiakkaat eivät näe (Iiskola-Kesonen 2004, 11). Tapahtuman järjestämistä onkin usein helpompi hahmottaa projektina, jolla on oma erillinen aikataulunsa ja selkeät tavoitteet (mt. 2004, 8). Onnistuneessa tapahtumassa sekä tunne että sisältö ovat kohdallaan (Vallo & Häyrinen 2016, 124). Hyvä idea ei kuitenkaan jalostu onnistuneeksi tapahtumaksi ilman ansiokasta suunnittelua (Iiskola-Kesonen 2004, 9). Tapahtuman järjestämisessä suunnitteluvaihe on aina pisin ja aikaa vievin (Vallo ym. 2016, 191). Suunnitteluun kannattaa panostaa, sillä selkeät tavoitteet ja hyvä suunnittelu eivät näy vain onnistuneena tapahtuma asiakkaalle, vaan ne auttavat myös tehostamaan järjestäjän omia toimintoja. (Iiskola-Kesonen 2004, 9.) Tapahtuman onnistuminen vaatiikin eri tahojen saumatonta yhteistyötä. Jokaisen tapahtumassa työskentelevän on ymmärrettävä oma roolinsa ja osuutensa kokonaisuudessa. (Vallo ym. 2016, 198.)

Ennen suunnittelun aloittamista on mietittävä mitä, miksi ja kenelle tapahtumaa tehdään. Näitä voidaan kutsua myös strategisen kolmion kysymyksiksi. (Vallo ym. 2016, 124.) Tapahtuman suunnittelua kannattaa kuvata palvelupolulla, jossa on kyettävä tunnistamaan ne paikat tai hetket, jotka saattavat muodostaa ongelmia (mt. 2016, 191). Tapahtumassa laadun tuomari on aina lopulta asiakas (Iiskola-Kesonen 2004, 22). Tapahtuman laatu muodostuu tapahtuman aikana ja on sitä, mitä asiakkaat kokevat tapahtumassa. Laadun muodostumisessa merkittäviä hetkiä ovat vuorovaikutustilanteet sekä tapahtumanjärjestäjän tapa toimia asiakaspalvelutilanteissa. (mt. 2004, 26.) Asiakas on tyytyväinen, kun hänen odotuksensa ja toiveensa täyttyvät (mt. 2004, 23). Varsinaista asiakaskokemusta käsitellään tarkemmin myöhemmin.

Tapahtuman niin kutsuttu peruspalvelupaketti muodostuu tapahtuman ydinpalvelusta sekä sitä tukevista lisä- ja tukipalveluista. Onnistuneessa tapahtumassa nämä osa-alueet lomittuvat saumattomasti yhteen. Ydinpalvelu määrittää aina tapahtuman luonteen, eli syyn koko tapahtuman olemassaololle. (Iiskola-Kesonen 2004, 26.) Esimerkiksi perinteisessä frisbeegolftapahtumassa tapahtuman ydin on kilpailu paremmuudesta. On kuitenkin huomattavaa, että frisbeegolftapahtumaan voidaan osallistua erilaisista lähtökohdista. Tästä syystä on hyvä pohtia, mitä tapahtumalla tavoitellaan. Osalle kilpailullisuus voi olla korkeammassa arvossa kuin jollekin toiselle. Jos tapahtumalla halutaan houkutella uusia harrastajia lajin pariin, niin silloin kannattaa pohtia, onko järkevää pelata hampaat irvessä tuloksesta vai järjestääkö sen sijaan jotain rennompaa. Yleensä kohderyhmä sekä tapahtuman tavoite antavat jo hyvin osviittaa siitä, millaista tapahtumaa kannattaa suunnitella (Vallo ym. 2016, 148). Suunnittelussa on hyvä muistaa se, että osa tapahtuman sisällöstä on välttämätöntä (ydinpalvelu), osa tukee tapahtuman onnistumista (tukipalvelut) ja osa tuo sille lisäarvoa (lisäpalvelut) (Iiskola-Kesonen 2004, 26).

5.2 Tapahtumakonseptit

Tapahtumat voivat olla myös osa organisaation toimintaa, mikäli ne kehittyvät kertaluontoisista usein toistuviksi (Iiskola-Kesonen 2004, 12). Toisin sanoen tapahtumat ideoidaan, suunnitellaan ja toteutetaan saman tapahtumakonseptin mukaisesti. Jokainen tapahtuma on tällöin erillinen, mutta aina saman konseptin mukainen. (Vallo ym. 2016, 90.) Juuri näin toteutetaan myös NBDG:n tapahtumatoimintaa. NBDG on konseptoinut useita erilaisia tapahtumakokonaisuuksia matalankynnyksen parikisoista aina isompiin rahapalkintokisoihin. Konseptoinnista on hyötyä sekä asiakkaalle että järjestäjälle. Toimiva tapahtumakonsepti luo tehokkuutta ja säästää kustannuksia silloin, kun tapahtuma on toistuva. (mt. 2016, 65.) Kun tapahtumat ovat yhdenmukaisia myös osallistujat osaavat odottaa laadukkaita tapahtumia, vaikka tapahtumapaikka vaihtuu (Wikman 2019, 5). Tapahtumien konseptointi mahdollistaa osaltaan myös NBDG:n tapahtumien järjestämisen nykyisessä mittakaavassa.

Uudelleen järjestettävässä tapahtumassa myös tapahtuman jälkeinen dokumentointi korostuu. Dokumentoinnilla varmistetaan, että kaikki saadut palautteet ja kehittämisideat ovat tallessa tulevia tapahtumia varten. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.) Parhaimmillaan tapahtumien järjestäminen ja dokumentointi voivat tuoda organisaatiolle valtavan osaamispääoman ja markkinoinnillisen kilpailuedun (Vallo ym. 2016, 114). Jatkuvuuden takaamiseksi tapahtumia on myös hiottava ja niiden on elettävä ajassa. Toisin sanoen tapahtumanjärjestäjän tulisi löytää aina sama

innostus, vaikka tapahtuma olisi toistuva, sillä se on aina jollekin ennen kokematon. (mt. 2016, 90.)

5.3 Asiakaskokemus tapahtumassa

Tapahtuman asiakas voi olla kuka vaan, tässä opinnäytetyössä se on kilpailuun osallistuja. Asiakaskokemus on asiakkaan henkilökohtainen kokemus tapahtumasta ja se muodostuu kaikista mielikuvista, todellisista kohtaamisista ja näissä syntyvistä tunteista (Vallo ym. 2016, 310). Asiakaskokemukseen ja sitä kautta osallistujan tyytyväisyyteen merkittävästi vaikuttavia tekijöitä ovat työntekijöiden käyttäytyminen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä palvelualttius. Tilanteita, joissa tapahtuman henkilökunta ja asiakas kohtaavat kutsutaankin totuuden hetkiksi. (Iiskola-Kesonen 2004, 20.) Totuuden hetkissä ensivaikutelman merkitys korostuu. Asiakas muodostaa mielipiteensä nopeasti eikä epäonnistunutta kohtaamista voi korjata. Paras keino totuuden hetkien hallitsemiseen on kouluttaa ja perehdyttää työntekijät mahdollisimman hyvin. (mt. 2004, 23). Tähän NBDG:llä on myös panostettu, sillä kaikki uudet työntekijät osallistuvat samaan organisaation sisäiseen koulutukseen.

Vaikka ensivaikutelman merkitys on suuri, asiakaskokemuksen on oltava kunnossa koko tapahtuman elinkaaren ajan. Edellisessä luvussa mainittu palvelupolku kannattaa testata aina etukäteen asiakkaan näkökulmasta. Palvelupolusta saadaan paras mahdollinen kuvaus, kun astutaan aidosti osallistujan asemaan. (Vallo ym. 2016, 299). Anne-Marika Partanen on tutkinut aiemmin frisbeegolfin tapahtumakonsepteja opinnäytetyössään vuonna 2017. Partasen (2017, 96) mukaan järjestelyjen toimivuus pelaamisen kannalta muodostaa suuren osan asiakaskokemuksesta frisbeegolftapahtumassa. Aiemmassa luvussa mainitun ydinpalvelun on siis oltava kunnossa. Muita asiakaskokemukseen vaikuttavia tekijöitä Partasen (2017, 97) mukaan ovat muun muassa tapahtuman ilmapiiri ja tunnelma, pelattava rata, toimintatavat sääntörikkeen ilmetessä sekä itse pelaaminen.

Tapahtuman laatu voidaan jakaa kahteen osaan, tekniseen ja toiminnalliseen. Tekninen laatu kertoo, mitä konkreettista osallistuja saa tapahtumasta, kun taas toiminnallinen laatu keskittyy havainnoimaan osallistujan elämykset ja tavan, miten häntä kohdellaan tapahtumassa. (Iiskola-Kesonen 2004, 22.) Usein sanotaan, että tapahtuman täytyy sisältää lisäksi elämyksiä (Vallo ym. 2016, 139). Myös NBDG:n “Get More” -palveluajatuksen sisältäyty viesti siitä, ettei tavoitteena ole järjestää vain kilpailuja, vaan tarjota osallistujille enemmän kuin vain pelkkä kilpailukierros (Wikman 2019, 2). Haasteelliseksi elämyksien tarjoamisen tekee kuitenkin se, että

jokainen ihminen kokee ja tuntee asiat eri lailla (Vallo ym. 2016, 139). Partasen (2017, 98–99) mukaan frisbeegolftapahtuman positiiviseen asiakaskokemukseen voidaan vaikuttaa käyttämällä tuttua ilmoittautumiskanavaa, tarjoamalla kattava informaatio ennen varsinaista tapahtumaa, huolehtimalla tapahtumapaikan kunnosta ja siisteydestä sekä panostamalla erilaisiin lisäpalveluihin. Hyviksi lisäpalveluiksi Partanen luettelee riittävän määrän parkkipaikkoja ja vessoja, vesipisteen, kioskin ja kilpailun jälkeen suoritettavan arvonnin. Partasen mukaan myös palkinnot tulisi jakaa mahdollisimman nopeasti kisan jälkeen ja pelaajille olisi hyvä suoda mahdollisuus palautteen antoon. (mt. 2017, 98–99.)

6 MENETELMÄT

Tämän opinnäytetyön aineisto on kerätty vuoden 2022 aikana sähköisellä Webropol-kyselyllä, havainnoimalla erilaisia frisbeegolftapahtumia sekä tekemällä blueprinting-prosessianalyysi frisbeegolftapahtuman palvelupolusta. Analysoitavan aineiston runko muodostuu kyselystä, jota olen täydentänyt havainnointi- ja blueprinting-menetelmillä. Aineiston analysointiin olen käyttänyt laadullisia ja määrällisiä menetelmiä. Tässä luvussa kerron tutkimuksen toteutuksesta sekä menetelmävalinnoista.

6.1 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyöni on laadullinen tapaustutkimus, joka sisältää jonkin verran myös määrällistä tutkimusta. Joissain tapauksissa aineiston hahmottamiseksi kannattaakin tarkastella joitain asioita myös numeerisesti. Tällainen monimetodisuus (engl. triangulation) voi olla hyvä tapa syventää opinnäytetyötä, mutta se vaatii myös tekijältään enemmän. Jos opinnäytetyössä on hyödynnetty sekä määrällistä että laadullista tutkimusta, puhutaan menetelmätriangulaatiosta. Aineistotriangulaatiolla puolestaan tarkoitetaan erilaisten aineistonkeruumenetelmien yhdistämistä monipuolisemman kuvan saamiseksi tutkittavasta ilmiöstä. (Vilka 2021, 70.) Tässä opinnäytetyössä olen hyödyntänyt sekä aineisto- että menetelmätriangulaatiota.

Tapaustutkimus sopii hyvin kehittämistyön lähestymistavaksi, kun halutaan selvittää syvästi esimerkiksi jonkin organisaation, ihmisryhmän tai toiminnon tilannetta ja työn tavoitteena on tuottaa kehittämissuhteita ja -ideoita tästä kohteesta (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 52). Tapaustutkimuksessa tavoitteena on saada tutkittavasta tapauksesta mahdollisimman tarkka ja täsmällisesti rajattu kuvaus (Vilka 2021, 70). Tutkimuksen kohde eli tapaus (engl. case) voi olla esimerkiksi yritys tai jokin sen toiminnan keskeinen osa (Ojasalo ym. 2015, 52). Tässä tapauksessa tutkimuksen kohde on frisbeegolfin tapahtumatoiminta naisnäkökulmasta. Tapaustutkimus pyrkii vastaamaan kysymyksiin “miten?” ja “miksi?”. Kysymys ei siis ole siitä, kuinka yleistä jokin on, vaan siitä, miten jokin on mahdollista ja miksi jokin tapahtuu. (mt. 2015, 52–53.) Tässä työssä nämä kysymykset voidaan muotoilla seuraavasti: miten frisbeegolfin tapahtumatoiminnassa on niin vähän naisia ja miksi näin on?

Tapaustutkimuksessa työ tuottaa tilaajalle tietoa jostain ajankohtaisesta ilmiöstä sen todellisessa toimintaympäristössä (Ojasalo ym. 2015, 52). Puhtaassa tapaustutkimuksessa ei varsina-

sesti kehitetä mitään konkreettista, vaan sen avulla luodaan kehittämisideoita tai ratkaisuehdotuksia havaittuihin ongelmiin (mt. 2015, 37). Tapaustutkimuksessa lähdetään tyypillisesti liikkeelle määrittelemällä tutkittavan tapauksen alustava kehittämis tehtävä tai tutkimusongelma. Kehittämisen kohteesta kiinnostuneella on usein ilmiöstä jonkinlaista aiempaa tietoa, jonka pohjalta alustava kehittämis tehtävä on mahdollista määritellä. (mt. 2015, 54.) Näin oli tietenkin tässäkin tapauksessa oma lajitaustani seuratoiminnassa ja NBDG:llä huomioiden. Analysoitavaan ja tutkittavaan tapaukseen syventyessä käy kuitenkin usein niin, että kehittämisen kohde täsmentyy (mt. 2015, 54). Näin on käynyt tässäkin prosessissa. Tämän opinnäytetyön alkupe- räinen aihe oli muotoiltu väljästi kysymysmuotoon, miten naisia saataisiin enemmän mukaan frisbeegolftapahtumiin. Kehittämisprosessin edetessä kohde on kuitenkin täsmentynyt nimen- omaan satunnaisiin ja uusiin naisharrastajiin, jotka tulisi sitouttaa aktiivisiksi osallistujiksi or- ganisoituun toimintaan.

Tapaustutkimuksessa käytetään tyypillisesti monenlaisia menetelmiä mahdollisimman syvälli- sen, monipuolisen ja kokonaisvaltaisen aineiston keräämiseksi (Ojasalo ym. 2015, 55; Vilka 2021, 70). Tapaustutkimus rinnastetaan usein laadullisiin menetelmiin, mutta siinä on mahdol- lisuus käyttää myös määrällisiä menetelmiä tai näiden yhdistelmiä (Ojasalo ym. 2015, 55). Tässä opinnäytetyössä määrällisen aineiston keräämiseen olen käyttänyt kyselyä. Tutkimuksen kannalta oleellisimman eli laadullisen aineiston olen kerännyt kyselylomakkeen avoimilla ky- symyksillä, havainnoimalla ja blueprinting-prosessianalyysillä. Keräämäni laadulliset aineistot ovat sisäkkäisiä ja täydentävät toinen toisiaan. Alun perin olin suunnitellut käyttäväni kyselyn tukena teemahaastattelua, mutta kyselyyn tulleiden laadukkaiden, avoimien vastauksien takia päädyin, että teemahaastattelu ei tuo tähän työhön lisäarvoa. Sen sijaan oman roolini ansioista seuratoiminnassa ja NBDG:llä minulla on ollut mahdollisuus havainnoida todellisia tilanteita lajin toimintaympäristössä sekä hyödyntää omaa asiantuntijuuttani blueprinting-prosessiana- lyysissä.

6.2 Kysely

Kysely on yksi eniten käytetyistä tiedonkeruumenetelmistä, sillä se soveltuu monenlaisten ai- heiden ja ilmiöiden tutkimiseen. Kyselyn avulla on helppoa kerätä laaja ja monia kysymyksiä sisältävä tutkimusaineisto suurelta joukolta ihmisiä. Kyselytutkimuksen etuja ovatkin sen no- peus ja tehokkuus. (Ojasalo ym. 2015, 121–122.) Kyselyt tuottavat yleisesti paljon määrällistä

aineistoa, mutta kyselyä voidaan käyttää myös laadulliseen tutkimukseen (mt. 2015, 134). Kyselyllä laadullista aineistoa kerättäessä kannattaa välttää liian moniulotteisia kysymyksiä. Kyselytutkimuksen yleisenä heikkoutena pidetään sitä, ettei tutkija voi olla tietoinen, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet kyselyyn tai miten tietoisia he ovat kyselyn aiheesta (mt. 2015, 121–122).

Toteutin kyselyn helmikuussa 2022 sähköisellä Webropol-kyselyllä. Webropolin tyyppisen sähköisen kyselyn vahvuuksia ovat sen edullisuus, nopeus ja vaivattomuus. Sähköiset kyselyt on myös helpompi mukauttaa vastaajalle soveltuviksi, jolloin esimerkiksi alkupään kysymykset voivat vaikuttaa siihen, mitä vastaajalta kysytään lopuksi. (Ojasalo ym. 2015, 128–129.) Hyödynsin tätä tekniikka myös omassa kyselyssäni. Kyselyni oli avoinna kaksi viikkoa aikavälillä 15.2.–1.3.2022 ja se jaettiin kahteen eri Facebook-ryhmään, naisten omaan frisbeegolfryhmään (jäseniä 828 jakohetkellä) sekä Frisbeegolf Suomeen (seuraajia 30 400). Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 224. Kysely toteutettiin anonymisti. Lopullisessa kyselyssä kysyttiin 18 monivalinta- ja kolme avointa kysymystä. Kyselylomake löytyy opinnäytetyön liitteistä (Liite 1).

Kysely kannattaa aloittaa aina sellaisilla kysymyksillä, joihin on helppo vastata. Tällaiset kysymykset kartoittavat yleensä vastaajan taustatietoja. Kysymysten on oltava lisäksi yksiselitteisiä ja tarkkoja, jotta kaikki vastaajat ymmärtävät ne samalla tavalla. Kyselylomakkeeseen ei tulisi sisällyttää sellaisia kysymyksiä, jotka eivät ole oleellisia kehittämistyön tavoitteen kannalta. (Ojasalo ym. 2015, 130–132.) Tässä opinnäytetyössä kyselyn tavoitteena oli selvittää naisten kokemuksia frisbeegolftapahtumista. Kyselyssä tarjottiin myös mahdollisuutta kertoa omia kehitysideoita. Kyselylomakkeen laatimisen kanssa ei kannata kiirehtiä, vaan ensin on perehdyttävä huolellisesti kohdeilmiöön ja sen tietoperustaan, jottei mitään oleellista jää kysymättä. Huolellisen suunnittelun jälkeen kyselylomaketta on vielä testattava. (mt. 2015, 130–133.) Testautin omaa kyselyäni perheenjäsenilläni, minkä lisäksi kävimme kysymyksiä läpi opinnäytetyöni tilaajan kanssa. Suunnitellessa huomiota kannattaa kiinnittää myös kyselylomakkeen pituuteen, sillä liian pitkä kysely heikentää vastaushalua (mt. 2015, 131).

Yksi sähköisten kyselyiden ongelma liittyy aineiston edustavuuteen ja tulosten yleistettävyyteen (Ojasalo ym. 2015, 129). Tässä kyselyssä tutkimuksen perusjoukon muodostavat frisbeegolfin naisharrastajat Suomessa. Tutkimuskielessä perusjoukolla tarkoitetaan kaikkia havaintoyksiköitä, eli mittauksen kohteita. Harvoin on kuitenkaan mahdollista tutkia koko perusjoukkoa, jolloin turvaudutaan perusjoukosta satunnaisesti valittuun otokseen. Otoksesta saatujen tulosten perusteella voidaan tehdä koko perusjoukkoa koskevia yleistyksiä tilastotiedettä

hyödyntäen. (mt. 2015, 127–128.) Tämän kyselyn tuloksista ei voida tehdä sananvarsinaisessa merkityksessä näitä yleistyksiä, koska kaikilla perusjoukkoon kuuluvilla havaintoyksiköillä ei ollut mahdollisuutta tulla valituksi otokseen. Otoksen sijaan kyselyyn vastanneista puhutaankin yleisesti aineistona.

6.3 Havainnointi

Havainnointi soveltuu hyvin kyselyn tueksi kehittämistyössä. Havainnoinnin avulla saadaan tietoa siitä, mitä ilmiön luonnollisessa toimintaympäristössä tapahtuu ja miten ihmiset käyttäytyvät näissä aidoissa tilanteissa. Tutkimuksellinen havainnointi ei kuitenkaan ole satunnaista katselemista, vaan se on suunniteltua tarkkailua. Havainnointi ei ole myöskään vain nähdyn ja kuullun listaamista, vaan se on kaikkien aistien, eleiden, ilmeiden ja asentojen tutkimista. (Ojasalo ym. 2015, 114–115.) Havainnoinnin suunnittelun keskiössä on havainnoijan rooli. Havainnoija voi olla täysin ulkopuolinen tarkkailija, yksi aktiivisimmista osallistujista tai jotain näiden kahden ääripään väliltä. (mt. 2015, 116.) Oma asemani havainnoijana oli hyvinkin keskeinen tapahtumanjärjestäjän roolissa.

Havainnoinnin tulisi olla aina mahdollisimman järjestelmällistä ja kerätty aineisto olisi hyvä dokumentoida nopeasti muistiin (Ojasalo ym. 2015, 115). Tämän opinnäytetyöprosessin aikana olin järjestämässä 28 frisbeegolftapahtumaa NBDG:llä sekä muutamia matalankynnyksen viikkokisoja ja lajiohjauksia seuratoiminnan puolella. Näistä kaikista tapahtumista olen listannut muistiin nähtyä, kuultua ja koettua. Olen siis tietoisesti hyödyntänyt omaa asiantuntijarooliani kirjaamalla havaitsemiani signaaleja ylös. Havainnoimalla kerättyyn aineistoon liittyy olennaisesti aina sen ymmärtäminen. Kerätty tieto ei ole ikinä suoraan ratkaisu kehittämistehtävään, vaan se on aineistoa, johon kehittämistyö perustuu. Havainnoimalla syntyneeseen uuteen tietoon tarvitaan aina aineiston, kehittäjän ja teorian välistä keskustelua, jotta siitä rakentuu lopulta looginen kokonaisuus. (mt. 2015, 119.) Havainnointiani tuon vahvimmin esiin vasta opinnäytetyön pohdintaluvussa.

6.4 Blueprinting

Tässä opinnäytetyössä frisbeegolftapahtuman palvelupolun tutkimiseen olen hyödyntänyt blueprinting-menetelmää. Menetelmä on kehitetty erilaisten palveluprosessien tutkimiseen ja kehittämiseen. Blueprinting-menetelmässä luodaan prosessikaavio, joka kuvaa yksityiskohtaisen

tarkasti tutkittavan palveluprosessin etenemistä sekä siihen osallistuvien tahojen erilaisia rooleja. Menetelmässä tutkittava palveluprosessi muodostuu aina asiakkaan toiminnoista palvelun aikana. Blueprintin avulla pyritään selvittämään, mitkä ovat prosessin kriittisiä vaiheita sekä missä ja miksi mahdollisia ongelmia ilmenee. Kun prosessin mahdolliset ongelmakohdat on saatu selville, niihin pyritään löytämään ratkaisuja. (Ojasalo ym. 2015, 178.)

Palvelun blueprintissä huomio kiinnitetään erityisesti asiakkaan ja palvelun tarjoajan vuorovaikutukseen. Blueprintin erilaiset rajapinnat auttavat hahmottamaan, kuinka suuri osa palveluntuotannosta tapahtuu oikeasti yhteydessä asiakkaan kanssa. Asiakkaan ja palvelun tarjoajan välinen vuorovaikutus voidaan jakaa asiakkaalle näkyviin ja näkymättömiin toimiin. Asiakkaan prosessin ja palvelun tarjoajan toimien lisäksi blueprintsiin yhdistetään palveluntuotannossa mukana olevat tukiprosessit ja palvelun kannalta olennaisimmat fyysiset ja tekniset osat. Erilaiset tukiprosessit ovat palvelun tarjoajan sisäisiä toimenpiteitä, jotka tukevat suorassa kontaktissa asiakkaiden kanssa olevien työskentelyä. Asiakkaalle näkyvät fyysiset tai tekniset osat ovat puolestaan palvelun kannalta keskeisiä asioita, kuten esimerkiksi palvelun tarjoajan kotisivut. (Ojasalo ym. 2015, 178–179.) Frisbeegolftapahtuman blueprint löytyy opinnäytetyön liitteistä (Liite 2).

6.5 Aineiston analyysi

Tämän opinnäytetyön laadullisen aineiston analyysiin olen käyttänyt aineistolähtöistä sisällyönanalyysiä. Laadullinen aineisto on syntynyt kyselylomakkeen kolmesta avoimesta kysymyksestä, havainnoinnista ja blueprinting-prosessianalyysistä. Kyselyn määrällistä aineistoa olen analysoinut lisäksi erilaisten tunnuslukujen avulla. Erityisesti määrällisessä analyysissä korostuu koko tutkimuksen suunnittelu. Kun kyselyn on suunnitellut huolellisesti, käy sen analysointi erilaisilla tilasto-ohjelmilla myös näppärästi. (Vilka 2021, 96.) Muuttujien arvot ja kysymykset kannattaakin vakioida etukäteen aineiston käsiteltävyyden helpottamiseksi (mt. 2021, 100).

Määrällisen aineiston analyysi aloitetaan aina aineiston tarkistamisella. Tarkistuksen aikana arvioidaan vastausten laatua ja poistetaan asiattomat ja tyhjät vastauslomakkeet. Aineiston tarkistaminen kertoo jo itsessään paljon kyselyn onnistumisesta ja kysymysten laadusta. (Vilka 2021, 96.) Määrällisen tutkimuksen analyysi perustuu aina matemaattisiin kaavoihin, laskennallisiin todennäköisyyksiin, prosentteihin ja lukumääriin (mt. 2021, 100). Määrällisen aineis-

ton laadun arvioinnissa onkin tärkeää kiinnittää huomiota katoon. Kadolla tarkoitetaan puuttuvien määrää tutkimuksessa. Ovatko esimerkiksi tietynikäiset jättäneet vastaamatta kyselyyn? Jos jonkin ryhmän ali- tai yliedustus on ongelma tutkimuksen yleistettävyydelle, voidaan havaintoja painottaa. (mt. 2021, 97.)

Laadullisen aineiston analyysissä on tavoitteena tiivistää ja täsmentää hajanaiselta tuntuva, isompi sisältökokonaisuus pienimmiksi ja selkeiksi kokonaisuuksiksi. Aineiston analysointiin voidaan hyödyntää esimerkiksi ajattelua, lukemista, erittelyä ja ryhmittelyä. (Vilkka 2021, 91.) Toisin sanoen aineiston laadullinen käsittely perustuu loogiseen päättelyyn ja tulkintaan, jossa aineisto aluksi hajotetaan osiin, käsitteellistetään ja kootaan uudestaan loogiseksi kokonaisuudeksi (Tuomi & Sarajärvi 2018, 91). Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä keskiössä on siis aina itse aineisto, jonka erittelyllä ja käsittelyllä pyritään saamaan tutkittavasta ilmiöstä kuvaus tiivistetyssä ja selkeässä muodossa (Vilkka 2021, 109; Tuomi ym. 2018, 87). On kuitenkin huomioitava, ettei uudelleen järjestetty aineisto ole koskaan yhtä kuin tutkimuksen tulokset, vaan käsitelystä aineistosta on kyettävä tekemään vielä johtopäätöksiä (Tuomi ym. 2018, 87). Vasta johtopäätöksillä aineistosta saadaan lopulta uutta tietoa asetettuun kehittämistehtävään tai tutkimusongelmaan (Vilkka 2021, 91). Analyysillä luodaan siis yhtenäisyyttä aineistoon, jotta siitä voidaan tehdä selkeitä ja luotettavia johtopäätöksiä (Tuomi ym. 2018, 91.)

Tämän opinnäytetyön laadullisen aineiston olen käsitellyt Milesin ja Hubermanin (1994) esittelemän aineistolähtöisen sisällönanalyysin mukaan. Milesin ja Hubermanin aineistolähtöinen sisällönanalyysi voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri vaiheeseen. Analyysin ensimmäinen vaihe on aineiston redusointi eli pelkistäminen. Tässä vaiheessa aineistosta karsitaan epäolennainen pois ja olennaiset ilmaukset pelkistetään. Toisessa vaiheessa pelkistetyt ilmaukset klusteroidaan eli ryhmitellään eri luokiksi ja luokat nimetään sisältöjen mukaan. Ryhmittelyä seuraa aineiston abstrahointi eli käsitteellistäminen. Tässä vaiheessa pelkistetty ja ryhmitelty aineisto muokataan teoreettisiksi käsitteiksi ja aina lopulta johtopäätöksiksi asti. Toisin sanoen abstrahoinnissa muodostetaan kuva tutkittavasta ilmiöstä käsitteiden avulla. Koko analyysin ajan on tärkeää huomioida se, että polku alkuperäiseen aineistoon säilyy selkeänä. (Tuomi ym. 2018, 91–94.)

Aineistolähtöisen sisällönanalyysin tarkoitus on luoda sanallinen ja selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä (Tuomi ym. 2018, 91) Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä onkin tärkeää tunnistaa ne asiat, joista ollaan kiinnostuneita kadottamatta kuitenkaan aineiston sisältämää informaatiota. Eri kategorioiden muodostaminen eli ryhmittely on analyysin kriittisin vaihe, sillä tässä vaiheessa tutkija päättää, millä perusteella eri ilmaisut kuuluvat joko samaan tai eri kategoriaan.

Aineiston laajuuden mukaan kategoriat voidaan jakaa vielä erilaisiin ala-, ylä- ja pääkategorioihin. (Tuomi ym. 2018, 85.) Eri aineistoja voi analysoida joko peräkkäin tai rinnakkain (Vilkkä 2021, 70). Tässä opinnäytetyössä olen analysoinut laadulliset aineistot lomittain. Lopullisten johtopäätösten tekemisessä tutkija pyrkii asettumaan tutkittavien saappaisiin ja ymmärtämään, mitä asiat tutkittaville merkitsevät (Tuomi ym. 2018, 94).

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä tulisi pyrkiä siihen, että analysoivat yksiköt valitaan aineistosta tutkimuksen tarkoituksen ja tehtäväasettelun mukaisesti. Näitä ei siis tulisi sopia tai harkita etukäteen. Aikaisemmilla havainnoilla, tiedoilla tai teorioilla tutkittavasta ilmiöstä ei tulisi olla mitään vaikutusta analyysin toteuttamisen tai lopputuloksen kanssa, koska sisällönanalyysin oletetaan olevan aineistolähtöistä. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin ongelmana pidetäänkin yleisesti sitä, ettei koskaan ole takuuta siitä, että analyysi tapahtuu puhtaasti tutkijan objektiivisiin havaintoihin perustuen. Analyysiin tuloksiin vaikuttavat aina jo kehittämistyössä käytetyt käsitteet sekä tutkijan määrittämä tutkimusasetelma ja valitsemat menetelmät. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 80.)

7 TULOKSET

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön tuloksia. Kyselyyn vastanneet on jaettu tuloksien käsittelemiseksi kahteen eri kategoriaan, aktiivisiin ja passiivisiin osallistujiin. Aktiivisilla osallistujilla tarkoitetaan niitä vastaajia, jotka ovat osallistuneet frisbeegolfkilpailuun. Passiivisilla vastaajilla puolestaan tarkoitetaan niitä vastaajia, jotka eivät ole osallistuneet frisbeegolfin kilpailutoimintaan. Suurin osa (181/224) vastaajista oli aktiivisia osallistujia. Passiivisia osallistujia vastaajista oli viidesosa (43/224). Havainnoinnin ja blueprinting-menetelmän avulla tehtyjä huomioita tuodaan tuloksien tueksi vahvemmin vasta pohdintaluvussa.

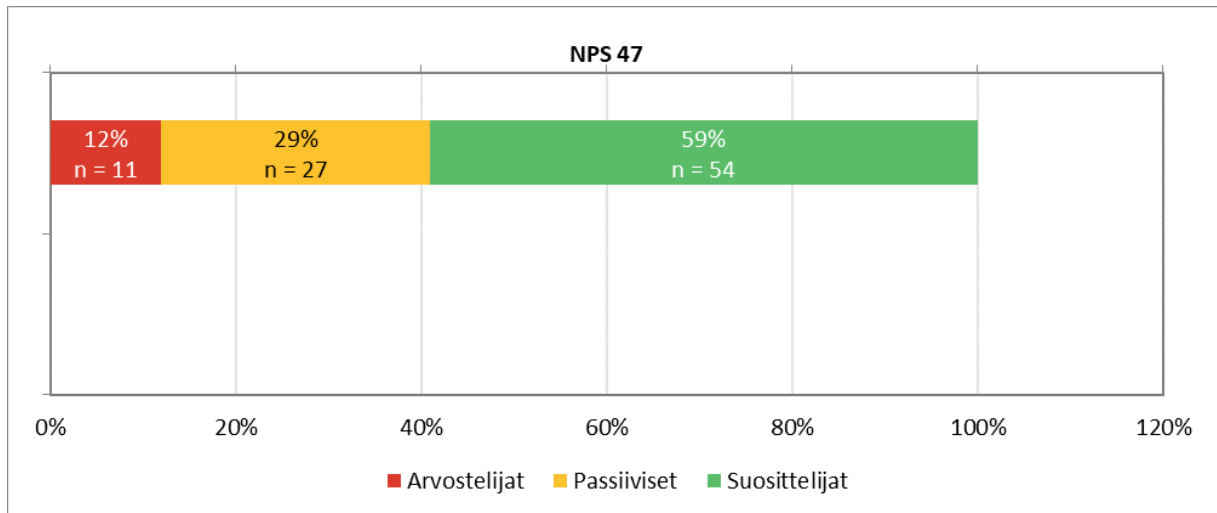
7.1 Aineiston tunnusluvut

Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 224. Hylättyjä vastauksia ei ollut lainkaan. Kaikista vastaajista neljä prosenttia oli 19-vuotiaita tai nuorempia, 29 prosenttia 20–29-vuotiata, 31 prosenttia 30–39-vuotiata, 25 prosenttia 40–49-vuotiata ja 11 prosenttia 50-vuotiaita tai vanhempia. Passiiviset osallistajat (ei-kilpailutoimintaan osallistuneet) olivat keskimäärin aktiivisia osallistujia nuorempia. Kyselyyn vastanneista hieman yli kolmannes (34 %) oli Uudeltamaalta. Vähiten vastauksia (alle prosentin osuus kaikista vastaajista) saatiin Ahvenanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnista. Näistä Keski-Pohjanmaa oli ainoa maakunta, josta kyselyyn ei tullut yhtään vastausta.

Vastaajista viisi prosenttia oli harrastanut frisbeegolfia alle vuoden. Yli seitsemän vuotta harrastaneiden osuus kaikista vastaajista oli 26 prosenttia. Passiivisista osallistujista yli puolet (58 %) oli harrastanut frisbeegolfia alle kolme vuotta. Aktiivisissa osallistujissa puolestaan painotui yli seitsemän vuotta harrastaneiden osuus, joka oli lähes kolmannes (31 %). Yli viidesosa (81 %) kaikista vastaajista oli tutustunut frisbeegolfiin jonkin ihmissuhteen kautta. Yleisimmät olivat puolison (65 mainintaa) ja ystävän (62) kautta tapahtuneet ensikosketukset lajiin. Ihmissuhteiden lisäksi muita reittejä lajiin tutustumiseen olivat työ- tai kouluyhteisöt (6 %), virkistystoiminta lajin parissa (6 %) sekä yleisen laji-infran ja näkyvyyden kasvu (7 %).

Ensimmäinen kokeilu oli jousiammuntaseuran kanssa, siellä oli joku harrastaja, joka piti meille pienen esittelyn. Paremmin tutustuin lajiin nykyisen miehen kanssa. Kun tavattiin, mies oli jo harrastanut lajia jonkun aikaa ja opetti sitten minuakin. Itse asiassa meillä oli ensitreffitkin frisbeegolf-radalla (Vastaaja 128).

Vastaajista viidesosa (43/224) ei ollut osallistunut frisbeegolfkilpailuun. Näistä hieman vajaa kolmasosa (63 %) oli harkinnut kilpailuun osallistumista. Kilpailuun osallistuneista (181/224) noin puolet (51 %) oli osallistunut NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun. Nämä vastaajat antoivat NBDG:n järjestämän kilpailun NPS-arvoksi 47 (Kuva 1). NPS-mittaria (engl. Net Promoter Score) käytetään asiakaskokemuksen mittaamiseen. NPS perustuu vain yhteen kysymykseen, joka oli tässä kyselyssä muotoiltu: “Miten todennäköisesti suosittelisit NBDG:n frisbeegolfkilpailua?” Vastaus kysymykseen annetaan asteikolla 0–10. Arvot 0–6 katsotaan arvostelijoiksi, 7 ja 8 neutraaleiksi ja 9 ja 10 suosittelijoiksi. NPS-arvo saadaan suosittelijoiden ja arvostelijoiden prosentuaalisten osuuksien erotuksena. Mikäli NPS-arvo on plussan puolella, palvelun suosittelijoita on siis arvostelijoita enemmän. (Löytänä & Korteso 2011, 111.)

Kuva 1. NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun osallistuneet naiset antoivat palvelun NPS-arvoksi 47.

Kyselyyn vastanneiden suosituimpia frisbeegolf tapahtumia vuoden 2021 aikana olivat matalankynnyksen viikkokisat (140 vastausta) ja parikisat (123). Uusimaalaiset (61 % uusimaalaisista) osallistuivat selvästi aktiivisemmin viralliseen kilpailutoimintaan (PDGA-liigat ja -kisat) muihin maakuntiin (37 %) verrattuna. Muissa maakunnissa korostuivat sen sijaan erilaiset matalankynnyksen toiminnot. 28 prosenttia kaikista vastaajista oli ollut itse jossain vaiheessa järjestämässä frisbeegolfkilpailua tai -tapahtumaa. Kaikkien vastaajien keskuudessa frisbeegolfin tärkeimpinä ominaisuuksina pidettiin omaehtoista liikunnan harrastamista ja ulkona liikkumista. Vähiten tärkeimpänä ominaisuutena vastauksissa korostui kilpaileminen. Tämä painottui erityisesti passiivisten osallistujien vastauksissa. Kaikista vastaajista hieman yli kolmasosa (68 %) oli kilpaillut jossakin muussa lajissa kuin frisbeegolfissa. Huomionarvoista on, että aktiivisista osallistujista lähes kolmannekselle (31 %) frisbeegolf oli ensimmäinen laji, jossa he olivat osallistuneet kilpailutoimintaan.

7.2 Naisten osallistumiseen vaikuttavat tekijät

Vastaajien mukaan frisbeegolftapahtumassa tärkeintä oli selkeä tiedottaminen ja viestintä. Vastaajista 75 prosenttia piti tätä erittäin tärkeänä. Vähiten tärkeimpänä pidettiin pelaajapakettia. Mieluiten frisbeegolftapahtumaan osallistuttiin silloin, kun oli mahdollisuus pelata oman tason mukaisessa ryhmässä. Ensimmäisellä osallistumiskerralla eniten askarruttavia asioita olivat säännöt ja toimintatavat kisapaikalla. Kilpailuissa passiiviset osallistujat (54 %) toivoivat kaksi kertaa useammin naisille omia ryhmiä kuin aktiiviset osallistujat (27 %). Aktiivisista osallistujista sekaryhmiä puolestaan kannatti lähes kolmannes (29 %) vastaajista, kun taas passiivisista osallistujista vain kymmenesosa (9 %). Passiivisista osallistujista ryhmäjaolla ei ollut merkitystä 37 prosentille vastaajista ja aktiivisista osallistujista 44 prosentille vastaajista.

43 passiivisesta osallistujasta yhdeksän (21 %) ei halunnut kilpailla lajissa ollenkaan. Tätä perusteltiin muun muassa kilpailuvietin puuttumisella. Passiivisista osallistujista 28 prosenttia oli sitä mieltä, että tarpeeksi matalankynnyksen tapahtuma saisi osallistumaan frisbeegolfkilpailuun. Lähes yhtä usea vastaaja (26 %) piti omien taitojensa riittävää kehittymistä vaatimuksena osallistumiselle. Seitsemän vastaajaa (16 %) toivoi enemmän vertaistukea ja rohkaisua muilta naisilta ja neljä vastaajaa piti ehdottomana vaatimuksena naisten omaa tapahtumaa (9 %).

En ole ikinä välittänyt kilpailemisesta. Heittelen mieluummin omaksi ilokseni. Kavereiden kanssa on joskus kisattu leikkimielisesti, mutta silloinkin kierros menee huonosti, kun alan stressaamaan. En ole kilpailija (Vastaaja 193).

Viidesosa (20 %) kaikista vastaajista oli kokenut syrjintää frisbeegolfin parissa. Kyselyssä syrjintä oli määritelty toiminnaksi, jossa ihmistä kohdellaan henkilöön liittyvän tekijän perusteella huonommin kuin toista ilman hyväksyttävää selitystä (THL 2022). Sukupuolista häirintää frisbeegolfin parissa vastaajista oli kokenut 22 prosenttia. Kyselyssä sukupuolisella häirinnällä tarkoitettiin ei-toivottua huomiota, joka liittyy sukupuoleen. Tällaista on esimerkiksi halventava tai alentava puhe toisen henkilön sukupuolesta. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto [MLL] 2021.) Yhdeksän prosenttia vastaajista oli jättänyt osallistumatta frisbeegolftapahtumaan jonkin yksittäisen syrjintään tai häirintään liittyvän syyn takia. Tällaisista esimerkkeinä mainittiin muun muassa naisten luokkien puuttuminen sekä järjestäjän syrjivä käytös naisia kohtaan.

7.3 Naisten toiveet ja kehitysehdotukset

Kyselyn viimeisessä avoimessa kysymyksessä naiset saivat jättää vapaasti omia toiveitaan ja kehitysehdotuksiaan. Sanatarkasti kysymys oli aseteltu muotoon: “Miten kehittäisit frisbeegolf-kilpailuja ja -tapahtumia?” Kysymykseen tuli vastauksia yhteensä 224, joista 40 ei sisältänyt lainkaan kehitysehdotusta. Jäljelle jääneistä 184 vastauksesta pelkistettiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla yhteensä 249 kehitysehdotusta. Pelkistämisen jälkeen aineisto ryhmiteltiin 35 alaluokkaan ja siitä edelleen yhdeksään yläluokkaan. Lopulta yläluokat käsitteellistettiin kuuteen eri pääkategoriaan. Pääkategorioiksi muodostuivat tapahtuman luonne, tapahtuman rakenne, tapahtuman lisäpalvelut, tapahtuman tukipalvelut, yhdenvertaisuus järjestäjän toiminnassa ja tapahtuman saavutettavuus (Taulukko 2).

Taulukko 2. Taulukossa on esitetty aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä naisten kehitysehdotuksista syntyneet kuusi pääkategoriaa ja yhdeksän yläluokkaa. Jokaisesta alaluokasta taulukkoon on nostettu kaksi suosituinta käsitettä.

Alaluokat	Yläluokat	Pääkategoriat
Matalan kynnyksen kisat Naisille suunnatut kisat Luokat taitotason mukaan Ikäluokat	Matalan kynnyksen toiminnan lisääminen Taitotason huomioiminen	Tapahtuman luonne
WC Helpompi rata Monipuoliset kisat Parikisat	Tapahtumainfraan panostaminen Monipuolisten tapahtumien järjestäminen	Tapahtuman rakenne
Oheistoiminta Tapahtumafiilis	Elämyksien tarjoaminen	Tapahtuman lisäpalvelut
Tuki ja ohjaus Vertaistuki Tiedotus ja viestintä Markkinointi	Tukipalvelujen tarjoaminen Tiedotus ja viestintä	Tapahtuman tukipalvelut
Samat luokat kuin miehille Järjestäjän toiminta	Tasavertainen kohtelu	Yhdenvertaisuus järjestäjän toiminnassa
Kisoja lähemmäs Matalammat kustannukset	Kustannukset	Tapahtuman saavutettavuus

Eniten mainintoja sai tapahtuman luonne (58) ja toiseksi eniten tapahtuman rakenne (52). Tapahtuman luonteelta toivottiin erityisesti matalankynnyksen ja naisille suunnatun toiminnan lisäämistä sekä erilaisten taitotasojen huomioonottamista. Tapahtuman rakenteessa puolestaan korostuivat monipuolisemmat tapahtumat ja tapahtumapaikan infraan panostaminen, etenkin WC-tilojen muodossa. Vakavamielisen kisaamisen sijaan tapahtumilta toivottiin enemmän monipuolisuutta, kuten pari- ja joukkuekisoja sekä erilaisia höntsä- ja hupiturnauksia, joissa pelattaisiin erilaisilla formaateilla tai määrätyillä heittotyyleillä. Kolmanneksi eniten mainintoja sai yhdenvertaisuus järjestäjän toiminnassa (44). Järjestäjiltä toivottiin naisten tasavertaista kohtelua, niin pelaajaluokkien, luokkakiintiöiden, palkintojen, lähtöaikojen kuin yleisen käytöksenkin osalla. Tässä peräänkuulutettiin myös seurojen ja liiton aktiivisuutta. Neljänneksi eniten mainintoja sai tapahtuman tukipalvelut (40) ennen tapahtuman lisäpalveluja (30) ja tapahtuman saavutettavuutta (25). Tapahtuman tukipalveluissa korostuivat selkeä tiedotus ja viestintä sekä erilaisen tuen ja ohjauksen tarjoaminen erityisesti ensikertalaisille. Vahvasti esiin nousi myös muiden naisten vertaistuki. Tapahtuman lisäpalveluilta kaivattiin monipuolista oheistoimintaa tapahtumien yhteyteen pelkän kisaamisen lisäksi sekä elämyskokemuksia ja yleistä tapahtumafiilistä. Tapahtuman saavutettavuudessa esiin nousivat naisille suunnattujen kisojen heikko alueellinen kattavuus sekä matkustamisen aiheuttamat korkeat kustannukset.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön aineistoa voidaan pitää kattavana kuvauksena suomalaisista naisfrisbeegolfin harrastajista eri tunnuslukujen valossa. Kyselyyn vastanneiden iät jakaantuivat tasaisesti lähes kaikkien ikäluokkien kesken. Ainoa hieman aliedustettu ikäluokka oli 19-vuotiaat ja tätä nuoremmat frisbeegolfin naisharrastajat. Kyselyyn saatiin kattavasti vastauksia eri puolilta Suomea, vaikka vastaajissa painottuivatkin hieman Uudenmaan alueen harrastajat. Vastauksia saatiin tasaisesti myös eri vaiheessa frisbeegolfharrastusta olevilta naisilta aina alle vuoden harrastaneista jopa yli seitsemän vuotta harrastaneisiin. Vastaajien joukossa oli kohtalaisesti myös harrastajia, jotka eivät olleet koskaan osallistuneet frisbeegolfin kilpailutoimintaan.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, mitkä tekijät vaikuttavat naisten osallistumiseen frisbeegolftapahtumiin. Keskeisin tutkimuskysymys on selvittää, millä keinoin naiset ja tytöt saadaan osallistumaan useammin frisbeegolftapahtumiin ja miten erityisesti ensikertalaisia saadaan rohkaistua mukaan toimintaan. Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää konkreettisia ideoita naisten osallistumiskynnyksen madaltamiseksi. Tässä luvussa pohdin opinnäytetyön tuloksia ja esittelen viisi konkreettista kehitysehdotusta työn tilaajalle.

8.1 Matala kynnyksen ja monipuolisuus tapahtumien keskiössä

Tämän opinnäytetyön tulokset osoittavat, että naisten frisbeegolftapahtumiin osallistumiseen vaikuttavat keskeisesti tapahtuman luonne ja rakenne. Nämä tekijät muodostavat yhdessä tapahtuman ydinpalvelun, joka määrittelee syyn koko tapahtuman olemassaololle (Iiskola-Kesonen 2004, 26). Tulosten perusteella voidaan sanoa, että naisia houkuttelevan tapahtuman suunnittelussa kannattaakin kiinnittää huomiota erityisesti tapahtuman ydinpalveluun. Mitä matalamman kynnyksen frisbeegolftapahtumasta ja oman tason mukaisesta toiminnasta on kyse, sitä todennäköisemmin lajista kiinnostunut nainen osallistuu tapahtumaan. Matalankynnyksen tapahtumien lisäksi tulokset osoittavat, että naisten osallistumisen kannalta keskeistä on panostaa monipuolisiin tapahtumiin ja tapahtumien infrastruktuuriin.

Huomionarvoista on myös se, että tämän opinnäytetyön tuloksien mukaan osa naisista ei halua kilpailla frisbeegolfissa ollenkaan. Kaikkien vastaajien keskuudessa frisbeegolfin tärkeimpinä ominaisuuksina pidettiin omaehtoista liikunnan harrastamista ja ulkona liikkumista. Tällä hetkellä frisbeegolfin tapahtumatoiminnasta valtaosa rakentuu kuitenkin kilpailujen ympärille. Kilpailullisuuden sijaan naisille kannattaakin tarjota monipuolisempia frisbeegolftapahtumia,

joissa on mahdollisuus kokeilla lajia tutussa ja turvallisessa ympäristössä. Turvallisella liikuntaympäristöllä voidaan tukea elinikäiseen urheiluharrastuksen syntymistä, voimaannuttaa eri taustoista tulevien elämää sekä ehkäistä urheiluharrastuksien ulkopuolelle putoamista. (European Commission 2014, 7–8.) Naisille suunnattuja frisbeegolftapahtumia, joihin ei liity kilpailamista, voisivat olla esimerkiksi erilaiset heittotekniikkaklinikat, kiekko-opastukset ja yhteistreenit.

8.2 Tasavertainen kohtelu

Opinnäytetyön tuloksissa näkyi vahvasti frisbeegolfin miesvaltainen historia. Frisbeegolftapahtumiin aktiivisesti osallistuvat naiset toivovat tasavertaista kohtelua niin pelaajaluokkien, luokkakiintiöiden kuin palkintojenkin osalla miehiin nähden. Pelaajaluokkien osalla naisten mainitsema ongelma korostui etenkin syrjäisemmillä seuduilla, joissa naisten luokkia on harvemmin monipuolisesti tarjolla. Tämä sama huomio nousi esiin myös omissa havainnoissani. Suomen frisbeegolfliitto on osittain jo puuttunut tähän asiaan ja alkanut vaatimaan kisahakemuksissa perusteluja naisten luokkien puuttumisesta (SFL 2022b). Palkintojen osalla Suomen Tasa-arvovaltuutettu on aiemmin todennut, että palkitsemiskäytäntö, jossa rahapalkinnot jaetaan osallistumismaksujen perusteella ei ole tasa-arvolain vastainen. Tasa-arvovaltuutettu kuitenkin suosittelee, että urheilijalle annettaisiin yhtäläinen tunnustus urheilu suorituksestaan sukupuolesta riippumatta. (TAS 399/2011.) Naisille olisi siis suotavaa tarjota vähintään samanlaiset muistopalkinnot, vaikka raha- ja lahjakorttipalkinnot jaettaisiin osallistujien määrän perusteella.

Opinnäytetyön tulosten perusteella havaittiin myös se, että naisten toiveissa frisbeegolftapahtumien suhteen on osittain isojakoin eroja. Esimerkiksi naisten toiveet liittyen kilpailujen ryhmäjakoön sekaryhmien ja naisten omien ryhmien välillä jakaantuivat tuloksissa lähes tasan. Vastauksista kävi kuitenkin ilmi, että erityisesti naisille suunnatulle toiminnalle on kysyntää, ja siltä toivotaan etenkin laajempaa alueellista kattavuutta. Esimerkiksi NBDG:n vain naisille suunnattu tapahtumatoiminta painottuu vahvasti Uudenmaan alueelle. Tässä aiheessa korostuu etenkin frisbeegolfseurojen vastuu, sillä Suomi on maantieteellisesti pitkien väliyhteyksien maa ja kustannukset nousevat nopeasti pidemmällä kisareissulla. Monilla ei myöskään ole mahdollisuutta matkustaa esimerkiksi perheen takia harrastuksen perässä. Koko valtakunnan kattavan seuraverkoston avulla naisille olisikin mahdollista rakentaa monipuolista matalankynnyksen toimintaa eri puolille Suomea.

Tämän opinnäytetyön määrällisen aineiston tuloksissa huomionarvoista oli se, että syrjinnän ja sukupuolisen häirinnän luvut olivat huomattavasti matalampia kuin Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK:n vuoden 2020 tutkimuksessa. Tämän opinnäytetyön kyselyyn vastaajista sukupuolista häirintää frisbeegolfin parissa oli kokenut 22 prosenttia, kun SUEK:n tutkimuksessa vastaava luku oli peräti 59 prosenttia (Suomen urheilun eettinen keskus 2020, 3). Eroa selittää se tekijä, että SUEK:n kyselyyn vastauksia tuli vain 37, kun tässä opinnäytetyössä otanta (224) oli huomattavasti suurempi. Omassa raportissaan SUEK onkin huomauttanut, ettei siitä tulisi tehdä suoria yleistyksiä koko lajia koskien, vaan pitää sitä enemmänkin suuntaa antavana.

8.3 Palvelupolun laadun varmistaminen

Opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi, miten frisbeegolfiin hiljattain tutustuneet naiset kaipaavat eniten tukea ja ohjausta. Vastauksissa korostui erityisesti toive vertaistuesta, jota voisi saada muilta naisilta osallistuessaan ensimmäisiin frisbeegolftapahtumiin. Tuen tarve nousi vahvasti esiin myös havainnointiaineistossani sekä frisbeegolftapahtuman palvelupolun kuvauksessa. Frisbeegolftapahtuman blueprintin tavoitteena oli löytää frisbeegolftapahtuman palvelupolusta kohtia, joita tehostamalla voitaisiin madaltaa ensimmäisen osallistumiskerran kynnystä sekä parantaa asiakkaan kokemusta tapahtumasta. Varsinaisen frisbeegolftapahtuman blueprintin olen tehnyt osana opinnäytetyötäni tukevaa kehittämistehtävää ja se löytyy tämän työn liitteistä (Liite 2). Blueprint on kuvaus NBDG:n suosituimman tapahtumakonseptin palvelupolusta.

Frisbeegolftapahtuman blueprint havainnollistaa hyvin sen, miten nopeita suorat vuorovaikutustilanteet tapahtuman osallistujan ja järjestäjän välillä ovat. Perinteisen frisbeegolfin kilpailutapahtuman aikana tuen tarjoamiseen on vain vähän mahdollisuuksia, sillä tapahtumassa ajallisesti pisin kokonaisuus muodostuu pelaamisesta. Koronapandemia ja digitaalisuus ovat osaltaan lisänneet tätä osallistujan ja järjestäjän välistä kuilua sekä vaikuttaneet näin frisbeegolftapahtuman palvelupolkuun. Pahimmillaan tapahtumat ovat täysin kasvottomia sähköisten ilmoittautumisten, pelaajakokousten ja tuloskirjauksien myötä. Tämä ei tee helpoksi ensikertaisten osallistumista tapahtumiin. Vaikka korona ei ole rajoittanut enää toimintaa vuonna 2022, sen vaikutukset näkyvät edelleen ja on mahdotonta arvioida, palataanko enää samanlaiseen yhteisöllisyyteen, joka tapahtumissa oli läsnä ennen koronaa.

Frisbeegolftapahtuman blueprintin mukaan pelaamisesta muodostuvaan asiakaskokemukseen voidaan vaikuttaa tapahtumakeskuksen yleisilmeellä, erilaisilla lisäpalveluilla, radan kunnolla,

helppokäyttöisellä tuloskirjausalueella sekä palkintojen laadulla ja määrällä. Pelaamisen vie-
dessä valtaosan tapahtuman ajasta, erilaisten tukipalvelujen tarjoamisessa korostuukin etukä-
teisyys. Kattavalla tiedottamisella ja selkeällä viestinnällä voidaan vähentää ensi kertaa osallis-
tuvan mieltä askarruttavia kysymyksiä ja madaltaa näin osallistumiskynnystä. Järjestelyjen ko-
konaisvaltaisella toimivuudella ja erilaisilla tukipalveluilla on siis iso merkitys frisbeegolfta-
pahtuman palvelupolussa. Tämän opinnäytetyön tulokset vahvistavat osaltaan myös Partasen
(2017) aiempaa tutkimusta frisbeegolftapahtuman asiakaskokemuksesta.

NBDG:n frisbeegolftapahtumien palvelupolkua voidaan pitää jo nykyisellään hyvänä, kun tar-
kastellaan tämän opinnäytetyön kyselyyn vastanneiden naisten palvelulle antamaa NPS-arvoa.
NPS-arvoja tarkasteltaessa on hyvä huomioida se, että hyväksi katsotut NPS-luvut vaihtelevat
suuresti toimialoittain. Esimerkiksi huipputasoinen hotelleissa NPS liikkuu jopa 80–90 välillä, kun
taas monilla lentoyhtiöillä hyvänä arvona voidaan pitää jo 0–20:n tasoa. (Löytänä ym. 2011,
111.) Yleisesti arvoja 0–30 pidetään hyvinä, arvoja 30–70 kiitettävänä ja yli 70 arvoja erinomai-
sina. Tapahtuma-alueella NPS on keskimäärin 53. (Autio 2021.) Kyselyyn vastanneiden naisten
NBDG:lle antamaa arvoa 47 voidaan siis pitää todella hyvänä ja vertailukelpoisena.

8.4 Esitys tapahtumien kehitysehdotuksista työn tilaajalle

Tämän opinnäytetyön konkreettisena tuotoksena työn tilaajalle syntyi viisi frisbeegolftapahtu-
mien kehitysehdotusta naisten näkökulmasta. Seuraavaksi esittelen kehitysehdotukset yksitel-
len. Kehitysehdotuksia voivat hyödyntää tietyiltä osin myös muut frisbeegolfin parissa toimivat
tahot, kuten Suomen frisbeegolfliitto ja sen jäsenseurat.

NBDG Ladies Series -toiminnan muuttaminen monipuolisemmaksi konseptiksi

Opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi, että frisbeegolfia harrastavat naiset kaipaavat erityisesti
monipuolista ja naisille suunnattua, taitotasot huomioon ottavaa matalankynnyksen toimintaa.
NBDG Ladies Seriesin tavoitteena on ollut tähän asti tarjota matalankynnyksen mahdollisuutta
kokeilla frisbeegolfia nimenomaan virallisissa frisbeegolfkilpailuissa, kuten PDGA-liigoissa.
NBDG Ladies Seriesin painopiste voidaan säilyttää osittain ennallaan, mutta sen rinnalle olisi
hyvä tuoda monipuolisemmin erilaisia tapahtumia. Erilaisilla matalankynnyksen tapahtumilla
voidaan rohkaista frisbeegolfin pariin uusia naisharrastajia, jolloin todennäköisemmin sieltä osa
siirtyy asteittain myös virallisempaan ja sitoutuneempaan toimintaan. Tämä voidaan toteuttaa

muuttamalla NBDG Ladies Series konkreettisemmaksi poluksi, joka tarjoaa sekä mahdollisuuksia ensimmäisten askelien ottamiseen frisbeegolftapahtumissa että mahdollistaa aktiivisen harrastamisen osana lajiyhteisöä. Pitkällä aikajänteellä tämä palvelee osaltaan myös NBDG:n tapahtumatoiminnan pääpainopistettä virallisten kilpailujen järjestämisessä.

NBDG Ladies Series -toiminnan laajentaminen Uudenmaan ulkopuolelle

Opinnäytetyön tulokset osoittivat, että vain naisille suunnattua toimintaa kaivataan erityisesti Uudenmaan ulkopuolella. NBDG:llä on jo ennestään vahvoja toimijoita muun muassa Pirkanmaan alueella. Esimerkiksi näitä verkostoja hyödyntämällä NBDG:llä on helposti mahdollisuus laajentaa NBDG Ladies Series -toimintaa. Toisena vaihtoehtona voidaan kartoittaa vain naisille suunnatun kiertueen järjestämistä valtakunnallisesti tai vaihtoehtoisesti tarjota seuroille tukea omien vain naisille suunnattujen tapahtumien järjestämiseen.

Erilaisten tukimateriaalien kehittäminen osallistumiskynnyksen madaltamiseksi

Opinnäytetyön tuloksissa korostuivat tiedottamisen ja viestinnän selkeys sekä erilaisen tuen ja ohjauksen tarve. Kehitysehdotuksena tähän tarpeeseen voidaan laatia erilaisia tukimateriaaleja naisten ja tyttöjen osallistumiskynnyksen madaltamiseksi. Tukimateriaalit voivat sisältää esimerkiksi neuvoja kilpailun eri vaiheissa toimimiseen. Tukimateriaaleja laadittaessa erityisen tärkeää on huomioida erilaiset oppijat ja tarjota tietoa myös erilaisissa muodoissa ja selkeällä kielellä. Kattavista tiedoista huolimatta monet asiat saattavat olla nykyisin ilmaistuna lajikielillä, jota uudet harrastajat eivät välttämättä ymmärrä. Tukimateriaalien luomisessa voidaan hyödyntää NBDG:n vahvaa ja monipuolista mediaosaamista, sosiaalisen median alustoja sekä tässä opinnäytetyössä syntyntä frisbeegolftapahtuman blueprintiä.

Uuden joukkuekisakonseptin pilotoiminen

Opinnäytetyön tulokset osoittivat, että erityisesti vastikään lajiin tutustuneet naiset tarvitsevat vertaistukea ja toivovat mahdollisuutta tuttujen kanssa pelaamiseen. Frisbeegolfin virallisissa yksilökilpailuissa ongelmaksi muodostuu se, että frisbeegolfin säännöt kieltävät ryhmätoiveiden esittämisen. Parikilpailuissa puolestaan monilla ensikertalaisilla osallistumisen esteeksi voi nousta pelko siitä, että vaikuttaa liikaa oman parinsa tulokseen. Uudella joukkuekisakonseptilla mahdollistetaan se, että ensikertalaiset voisivat osallistua frisbeegolfin kilpailutapahtumaan useamman tutun seurassa ja siten turvallisemmassa ympäristössä, samalla kuitenkin uusiin ihmisiin ja lajiin paremmin tutustuen.

Naisten tasavertainen huomioiminen kaikessa toiminnassa

Kuten opinnäytetyössä on esitetty, syrjivälle käytökselle ei ole frisbeegolfissa sijaa. Yhdenvertaisemman lajikulttuurin edistämiseen voi vaikuttaa kuka tahansa tahollaan, oli sitten kyse harrastajasta, kilpelaajasta, tapahtumanjärjestäjästä, seurasta, liitosta tai yrityksestä. Jokainen voi vaikuttamaan omalla toiminnallaan siihen, että myös naisilla ja tytöillä on turvallinen ympäristö harrastaa ja kilpailla frisbeegolfissa. Muutos ei tapahdu kädenkäänteessä, mutta jokaisella pienelläkin teolla on tulevaisuutta ajatellen iso merkitys. NBDG voi omalta osaltaan toimia suunnannäyttäjänä ja tehdä tapahtumistaan syrjinnästä vapaan alueen.

9 LOPUKSI

Tämä opinnäytetyö on ollut ajallisesti lähes vuoden kestänyt prosessi, jota olen tehnyt jaksoittain pienemmissä osissa. Tässä luvussa arvioin opinnäytetyön onnistumista, käyn läpi prosessin haasteita sekä esittelen jatkokehittämismahdollisuuksia.

9.1 Arviointi, eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyössä näkyi vahva oma kiinnostukseni ilmiöön, mikä helpotti aiheen valintaa, mutta oli osaltaan myös hankaloittamassa aiheen rajaamista. Tämä näkyi erityisesti opinnäytetyön teoreettisessa tietoperustassa, jonka muodostaminen osoittautui haasteeksi ja mikä näkyi erityisesti itselle itsestäänselvyksien avaamisen vaikeutena. Tietoperustan lähteissä painottuivat paljon erilaiset verkkolähteet, sillä aikaisemmat tutkimukset frisbeegolfista keskittyivät paljolti lajin fysiikkaan tai muihin ominaispiirteisiin, kuten kiekkojen keräilyyn. Sain kerättyä tietoperustaan kuitenkin paljon erilaisia ajankohtaisia raportteja ja analyysyjä, joilla saatiin kattava kuvaus lajin nykytilasta. Vaikka opinnäytetyöprosessi sisälsi erilaisia haasteita, kokonaisuutena pidän opinnäytetyötäni onnistuneena. Tietoperustasta on nähtävissä selkeitä polkuja valittujen menetelmien, tuloksien ja johtopäätöksien kautta aina kehitysehdotuksiin saakka. Mielestäni aiheen tärkeydestä kertoo erityisesti se, miten motivoituneita naiset olivat vastaamaan kyselyn avoimiin kysymyksiin. Tämä lisää myös kyselytutkimuksen luotettavuutta, kun vastaajien nähdään suhtautuneen vakavasti tutkimukseen (Ojasalo 2015, 121). Tälle opinnäytetyölle oli siis ehdottomasti tarvetta ja se tuotti tärkeää tietoa frisbeegolftapahtumien suunnitteluun naisten näkökulmasta.

Olen pyrkinyt opinnäytetyössäni noudattamaan parhaani mukaan ammattikorkeakoulujen eettisiä suosituksia sekä yleistä tutkimusetiikkaa. Laadullisessa tutkimuksessa liian läheinen suhde tutkittavaan ilmiöön voi helposti muodostua eettiseksi ongelmaksi, mikäli aineiston analysointi ei tapahdu täysin tiedonantajien ehdoilla. Tällöin vaarana on tutkittavan äänen hukkuminen tutkijan oman äänen alle. (Vilka 2021, 144.) Kiinnitin tähän opinnäytetyöprosessissa erityistä huomiota valitsemalla laajan tekstiaineiston analyysimenetelmäksi aineistolähtöisen sisälönanalyysin, jolloin tulokset juonnetaan puhtaasti aineistosta. Lisäksi tein prosessin aikana oman roolini NBDG:llä selväksi, enkä antanut sen vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin tai kehitysehdotuksiin. Omat ennakkokäsitykseni eivät siis ole ohjanneet tulkintaani.

Opinnäytetyön yhtenä heikkoutena pidin sitä, ettei tietoa kerätty ollenkaan frisbeegolfin ulkopuolelta. Aineiston kerääminen kehitettävän kohteen ulkopuolelta olisi voinut mahdollistaa erilaisten näkökulmien tarkastelemisen sekä vertailemisen vastaavassa tilanteessa aiemmin olleisiin lajeihin. Toisena heikkoutena pidin sitä, että valtaosa kyselyyn vastaajista oli jo aktiivisia frisbeegolftapahtumiin osallistujia. Toisaalta juuri näissä vastauksissa näkyi vastaajien sitoutuneisuus, mikä tuotti osaltaan tähän opinnäytetyöhön arvokkaan aineiston. Havainnointiaineiston käsittely puolestaan jäi opinnäytetyössä vähiin, sillä se ei tuottanut kyselyn tueksi hirveästi uutta tietoa. Havainnointia olisikin kannattanut hyödyntää esimerkiksi jonkin toisen lajin parissa. Havainnointini tuki kuitenkin kyselyn tuloksien analyysiä ja siitä oli hyötyä myös frisbeegolftapahtuman palvelupolun kuvauksessa. Mielestäni valitut aineistonkeruumenetelmät tuottivat joka tapauksessa riittävästi tietoa kehitettävästä kohteesta, eivätkä näin vaikuta negatiivisesti tuloksien pätevyYTEEN. Kokonaissudessaan opinnäytetyön tulokset vastaavat tutkimuskysymykseen ja tutkimuksen tavoitteet on saavutettu.

Myös työn tilaaja oli tyytyväinen opinnäytetyöprosessiin ja sen myötä syntyneisiin kehitysehdotuksiin. Tilaajan mielestä opinnäytetyö oli kattava kuvaus frisbeegolfin nykytilasta naisten näkökulmasta. Tilaaja piti frisbeegolftapahtumien kehitysehdotuksia riittävän konkreettisina, jotta niiden käyttöönottoaminen ja jatkotyöstäminen on helppoa. Tilaajan mielestä opinnäytetyö antoi vahvistusta myös sille, että NBDG:n tapahtumatoiminnalla on pääosin positiivinen kuva frisbeegolfin naisharrastajien parissa.

9.2 Työn jalkauttaminen käytäntöön ja jatkokehittäminen

Frisbeegolfin toimintaympäristö on tällä hetkellä selvästi monimuotoistumassa. Lajin parissa on yhä enemmän harrastajia, kilpapelajia, yrityksiä, työpaikkoja ja ulkopuolista rahaa. Havaintojeni pohjalta sekä töissä että seuratoiminnassa on nähtävissä trendi siitä, mitä sitoutuneempaan toimintaan mennään, sitä vähemmän toiminnassa on mukana naisia. Tämän opinnäytetyön tuloksien pohjalta NBDG voi olla omalta osaltaan viemässä lajikulttuuria askeleen verran yhdenvertaisempaan suuntaan, mutta todellisen muutoksen tekemiseen tarvitaan kaikki lajin toimijat mukaan. Tässä tärkeässä asemassa ovat erityisesti frisbeegolfseurat, jotka tekevät arvokasta ruohonjuuritason työtä ja järjestävät paljon matalankynnyksen toimintaa.

Tämän opinnäytetyön tulokset voidaan jalkauttaa käytäntöön ottamalla ne osaksi jokapäiväistä työtä ja frisbeegolftapahtumien suunnittelua NBDG:llä. Olen siinä mielessä itse kiitollisessa asemassa, että minulla on mahdollisuus jatkaa tätä prosessia työpaikallani ja huolehtia siitä,

etteivät nämä tulokset jää pölyttymään työpöydän laatikkoon. Tämän opinnäytetyön pohjalta suosittelen ottamaan NBDG:n tapahtumatoimintaan käyttöön jatkuvan palautteen keräämisen ja siten toiminnan aktiivisen kehittämisen. Lajin räjähdysmäisen kasvun myötä kilpailullisuus ja kaupallisuus ovat osaltaan tulleet muokkaamaan frisbeegolfin perimmäistä olemusta, joten aallonharjalla pysyminen on nyt ensiarvoisen tärkeää.

Yksi opinnäytetyön mielenkiintoisimmista tuloksista oli mielestäni se, että frisbeegolf on ollut monelle naiselle ensimmäinen laji, jossa on osallistunut kilpailutoimintaan. Myös omat havainnot vahvistavat tätä tulosta. Ensimmäisen kynnyksen ylittäminen on vaatinut naisilta usein rohkeutta, mutta sen jälkeen laji on vienyt mennessään. Havaintojeni mukaan frisbeegolfissa on paljon alkujaan puolison mukaan lähteneitä naisia, jotka treenaavat nykyään jopa totisemmin kuin miehensä. Mielestäni tämä on todella mielenkiintoinen aihe, jota kannattaisi ehdottomasti tutkia lisää erityisesti sen suhteen, miten se vertautuu muihin lajeihin ja voidaanko tätä hyödyntää jotenkin frisbeegolfin naisharrastajamäärän kasvattamisessa.

LÄHTEET

- Autio, Vilma 2021. Net Promoter Score eli NPS tapahtuman laadun mittarina. Eventilla 11.10.2021. Viitattu 29.11.2022. <https://www.eventilla.com/net-promoter-score-eli-nps-tapahtuman-laadun-mittarina/>
- European Commission 2014. Gender Equality in Sport: Proposal for Strategic Actions 2014–2020. Viitattu 24.11.2022. https://storage.googleapis.com/valo-production/2016/12/gender_equality_in_sport.pdf
- Gregory, Frank 2021. NorthStar Insight – Analysing the 2021 SportsPro Most Marketable Athletes List. Viitattu 24.11.2022. <https://50mm.sportspromedia.com/analysis/2021/50-most-marketable-athletes-analysis-northstar-osaka-biles/>
- Iiskola-Kesonen, Hanna 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjille. SLU-julkaisusarja 10/04. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.
- Isola, Anna-Maria & Kaartinen, Heidi & Leemann, Lars & Lääperi, Raija & Schneider, Taina & Valtari, Salla & Keto-Tokoi, Anna 2017. Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Helsinki: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135356/URN_ISBN_978-952-302-917-0.pdf?sequence=1
- Kauppalehti 2022. Yritys- ja taloustiedot. Get More Group Oy. Viitattu 8.11.2022. <https://www.kauppalehti.fi/yritykset/yritys/alarauta+oy/27689055>
- Korhonen, Heidi & Korkalainen, Karoliina & Pienimäki, Tanja & Rintala, Satu 2015. Tapahtumajärjestäjän opas. Laurea Julkaisut 1/58. Laurea-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 23.9.2022.
- Liikuntalaki 2015/390. Viitattu 27.11.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150390>
- Loukko, Sami 2021a. Frisbeegolf SM-78. Suomen frisbeehistoria 6.3.2021. Viitattu 18.3.2022. <https://www.frisbeehistoria.fi/fg-sm-78/>
- Loukko, Sami 2021b. Frisbeegolfradat Meilahti 1983. Suomen frisbeehistoria 12.4.2021. Viitattu 18.3.2022. <https://www.frisbeehistoria.fi/fgradat-meilahti1983/>
- Löytänä, Janne & Korteso, Katleena 2011. Asiakaskokemus: Palvelubisneksestä kokemusbisnekseen. (E-kirja.) Helsinki: Talentum.
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2021. Seksuaalinen häirintä. Viitattu 2.11.2022. <https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-ja-oppilaitoksille/kiusaamisen-ehkaiseminen/seksuaalinen-hairinta/>
- Mäkinen, Jarmo (toim.) 2018. Aikuisväestön liikunnan harrastaminen, vapaaehtoistyö ja osallistuminen 2018. KIHUn julkaisusarja, nro 67. Jyväskylä: KIHU. Viitattu 18.3.2022. https://www.urheilututkimukset.fi/media/urtu/julkaisut/2019_jar_aikuisvest_sel71_85829.pdf
- NBDG 2021. Events 2021 - Vuosikoonti (sisäinen lähde).

- NBDG 2022a. Natural Born Disc Golfer – Unelma, intohimo ja yritys. Viitattu 1.2.2022
<https://nbdg.fi/fi/pages/natural-born-disc-golfer-company-passion-and-a-dream>
- NBDG 2022b. NBDG Events. Viitattu 1.2.2022 <https://nbdg.fi/fi/pages/tapahtumat>
- Neuvonen, Marjo & Lankia, Tuija & Kangas, Katja & Koivula, Johanna & Nieminen, Markku & Sepponen, Anne-Mari & Store, Ron & Tyrväinen, Liisa 2022. Luonnon virkistyskäyttö 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 41/2022. Helsinki: Luonnonvarakeskus. Viitattu 12.5.2022. https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/551856/luke-luobio_41_2022.pdf
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.–4. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Olympiakomitea 2020. Olympiakomitean yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2020–2022. Viitattu 25.1.2022. <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2020/09/fcb94fa0-olympiakomitean-yhdenvertaisuus-ja-tasa-arvosuunnitelma.pdf>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020. Koululaiskysely 2020: Tulosten julkaisu. OKM 17.12.2020. Viitattu 25.1.2022. <https://okm.fi/documents/1410845/40279988/Koululaiskysely+2020+tulosten+esittely+17.12.2020.pdf>
- Partanen, Anne-Marika 2017. Frisbeegolfin tapahtumakonseptin kehittäminen. Kajaanin ammattikorkeakoulu. Liikunta-alan kehittäminen ja johtaminen. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2017052610355>
- PDGA 2022a. Disc Golf Event Search. Viitattu 15.9.2022. <https://www.pdga.com/tour/search>
- PDGA 2022b. A Guide to Disc Golf from PDGA. Viitattu 20.9.2022. <https://www.pdga.com/introduction>
- PDGA 2022c. Brief History of Disc Golf and the PDGA. Viitattu 20.9.2022. <https://www.pdga.com/history>
- PDGA 2022d. PDGA Player Search. Viitattu 25.10.2022. <https://www.pdga.com/players>
- PDGA 2022e. Disc Golfer’s Code. Viitattu 8.11.2022. <https://www.pdga.com/code>
- PDGA 2022f. Official Rules of Disc Golf. Viitattu 8.11.2022. <https://www.pdga.com/rules/official-rules-disc-golf>
- Puoskari, Bikka 2021. “Hei kivan lyhyt hame” – nuorta frisbeegolfaria halventava video nosti naisten aseman lajissa esiin, nyt Suomeen tulee Euroopan suurin kisa naisille. Yle 13.9.2021. Viitattu 25.1.2022. <https://yle.fi/a/3-12091995>
- Remes, Sebastian 2022. Lasten ja nuorten harrastusten kustannukset – Frisbeegolf. VertaaEnsin.fi 7.3.2022. Viitattu 18.3.2022. <https://www.vertaaensin.fi/blog/frisbeegolf-harrastamisen-kustannukset>
- Riekkola, Tiina 2019. Behind the scenes: NBDG Ladies Series. Viitattu 15.11.2022. <https://nbdg.fi/fi/blogs/nbdg-flow/behind-the-scenes-nbdg-ladies-series>
- SFL 2019. Visio 2030. Viitattu 8.11.2022. https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2019/10/SFL_visio2030.pdf

- SFL 2021a. 700 000 frisbeegolfista kiinnostunutta täysi-ikäistä. Viitattu 25.1.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/2021/04/14/sponsor-navigator-2021/>
- SFL 2021b. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Liite 1. Viitattu 25.1.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2021/09/Liite-1-yhdenvertaisuussuunnitelmaan-2020-21.-Kyselyn-tulokset-2021.pdf>
- SFL 2021c. Uuden vuoden katsaus. SFL 30.12.2021. Viitattu 25.1.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/2021/12/30/uuden-vuoden-katsaus/>
- SFL 2022a. Tilastoja ja lukuja. Viitattu 25.1.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/>
- SFL 2022b. Kilpailun haku ja järjestäminen. Viitattu 15.9.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/kilpailun-haku-ja-jarjestaminen/>
- SFL 2022c. Mikä on naisjaosto? Viitattu 25.1.2022. <https://naisjaosto.frisbeegolfliitto.fi/esimerkkisivu/>
- SFL 2022d. Liity seuraan ja hanki kilpailulisenssi. Viitattu 27.11.2022. <https://frisbeegolfliitto.fi/liity-seuraan-ja-hanki-kilpailulisenssi/>
- Sibbe Disc Golf 2022. Viitattu 8.11.2022. <https://sibbediscgolf.fi/>
- Sports Innovation Lab 2021. The Fan Project: How Women’s Sports Will Lead The Sports Industry Into The Future. Viitattu 24.11.2022. https://assets.ctfassets.net/40abn7j4v349/XWdrSeE0YW-HefrzMlSVnq/277baf2fdcda326672da90a683538daa/SIL_The_Fan_Project_Report.pdf
- Suomen urheilun eettinen keskus 2020. Häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa: Frisbeegolfin osaraportti. SUEK FINCIS 7/2020. Viitattu 25.1.2022. https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2020/09/Frisbeegolfin_raportti.pdf
- TAS 399/2011. Tenniskilpailuiden palkitsemiskäytäntö. Viitattu 26.11.2022. <https://tasa-arvo.fi/-/tenniskilpailujen-palkitsemiskaytanta-tas-399-2011-annettu-23-1-2012>
- TAS 41/2010. Naisurheilun näkyvyys Yleisradion kanavilla. Viitattu 24.11.2022. <https://tasa-arvo.fi/-/naisurheilun-nakyvyys-yleisradion-kanavilla-tas-41-2010>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2020. Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden edistämisen periaatteet. Viitattu 15.11.2022. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-osa-alueet-ja-osallisuuden-edistamisen-periaatteet>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2022. Yhden vertaisuus ja syrjintä. Viitattu 2.11.2022. <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/kotoutuminen-ja-osallisuus/yhdenvertaisuus-ja-syrjinta>
- The Space Between 2021. Women’s Sports Fans: Understanding The Value Of The Women’s Sport Audience. Viitattu 24.11.2022. <https://drive.google.com/file/d/1HNsCEEN6ftDieyQtLsf6KLa62f7jnA4Z/view>
- Toivonen, Kari & Rantalaiho, Juho 2022. Frisbeegolf: Pelaajan kirja – Opas kaikille harrastajille, vasta-alkajasta veteraaniin! Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. (E-kirja.) Uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Turtiainen, Riikka 2018. Naisjoukkueurheilijat sosiaalisessa mediassa – sukupuolen, etnisyyden ja seksuaalisuuden esityksiä haastamassa. Teoksessa Päivi Berg & Marja Kokkonen (toim.) Urheilun takapuoli: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, verkkojulkaisuja 135. https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/urheilun_takapuoli_netti.pdf
- Vallo, Helena & Häyrinen, Eija 2016. Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 5. uudistettu laitos. Helsinki: Tietosanoma Oy.
- Vehviläinen, Sanna 2014. Ohjaustyön opas: Yhteistyössä kohti toimijuutta. Helsinki: Gaudeamus.
- Vilka, Hanna 2021. Näin onnistut opinnäytetyössä: Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. (E-kirja.) Jyväskylä: PS-kustannus.
- Voss, Danny 2021. PDGA #200,000. PDGA 23.12.2021. Viitattu 20.9.2022. <https://www.pdga.com/news/pdga-200000>
- Vrooman, Steven 2020. The Most Disc Golf Courses Per Capita: World Rankings. UDisc 17.6.2020. Viitattu 18.3.2022. <https://udisc.com/blog/post/the-most-disc-golf-courses-per-capita-world-rankings>
- Wikman, Mikko 2019. NBDG Events: Opas tapahtuman järjestämiseen (sisäinen lähde).
- Wikman, Mikko 2022. Suullinen tiedonanto 15.11.2022.
- Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014. Viitattu 24.11.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

LIITTEET

Liite 1. Kysely frisbeegolfia harrastaville naisille ja tytöille.

HUMAK®

Kysely frisbeegolfia harrastaville naisille ja tytöille

Tällä kyselyllä kartoitetaan frisbeegolfia harrastavien naisten ja tyttöjen kokemuksia frisbeegolfitapahtumista ja -kilpailuista.

Kysely on osa Ville Heleniuksen ammattikorkeakouluopintojen opinnäytetyön tutkimusaineistoa.

Opinnäytetyön tilaaja on Natural Born Disc Golfer (Alarauta Oy).

Vastaamalla kyselyyn hyväksyt, että antamiasi tietoja käsitellään ja säilytetään opinnäytetyöprosessin päättymiseen saakka, minkä jälkeen ne hävitetään asianmukaisella tavalla. Opinnäytetyö valmistuu kevään 2022 aikana.

Tietojen käyttöoikeus on vain opinnäytetyöntekijällä eikä niitä jaeta ulkopuolisille tahoille tai käytetä muuhun tarkoitukseen.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan kaksi 20 euron arvoista lahjakorttia NBDG:n verkkokauppaan. Arvontaan osallistuminen vaatii, että vastaaja jättää sähköpostiosoitteensa kyselyn lopussa.

Kysely on auki 15.2.-1.3.2022.

Pakolliset kentät on merkitty asteriskilla (*), ja ne pitää täyttää lomakkeen lähettämiseksi.

Kyselyyn vastaamiseen menee aikaa noin 15 minuuttia.

Ikäsi *

- 19 tai nuorempi
- 20–29
- 30–39
- 40–49
- 50 tai yli

Asuinmaakuntasi *

- Ahvenanmaa
- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Kainuu
- Kanta-Häme
- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Kymenlaakso
- Lappi
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjois-Savo
- Päijät-Häme
- Satakunta
- Uusimaa
- Varsinais-Suomi

Kuinka monta vuotta olet harrastanut frisbeegolfia? *

- Alle vuoden
- 1–2
- 3–4
- 5–6
- Yli 7 vuotta

Miten tutustuit frisbeegolfiin? *

Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun? *

- Kyllä
 En

Kysymyksen säännöt

Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun?

Kyllä

Sääntö: Piiilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piiilota kysymyksiä Mikä saisi sinut osallistumaan frisbeegolfkilpailuun?, Oletko harkinnut, että osallistuisit frisbeegolfkilpailuun?

En

Sääntö: Piiilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piiilota kysymyksiä Miten todennäköisesti suosittelisit NBDG:n frisbeegolfkilpailua?, Oletko osallistunut NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun?

Oletko osallistunut NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun? *

- Kyllä
 En

Kysymyksen säännöt

Oletko osallistunut NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun?

Kyllä

Ei vaihtoehdon sääntöjä

En

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Miten todennäköisesti suosittelisit NBDG:n frisbeegolfkilpailua?

Kysymys **Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun?** on *Piilota kysymyksiä* sääntö tälle kysymykselle

Miten todennäköisesti suosittelisit NBDG:n frisbeegolfkilpailua? *

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

En lainkaan todennäköisesti   Erittäin todennäköisesti

Kysymyksen säännöt

Miten todennäköisesti suosittelisit NBDG:n frisbeegolfkilpailua?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys **Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun?** on *Piilota kysymyksiä* sääntö tälle kysymykselle

Kysymys **Oletko osallistunut NBDG:n järjestämään frisbeegolfkilpailuun?** on *Piilota kysymyksiä* sääntö tälle kysymykselle

Oletko harkinnut, että osallistuisit frisbeegolfkilpailuun? *

Kyllä

En

Kysymyksen säännöt

Oletko harkinnut, että osallistuisit frisbeegolfkilpailuun?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun? on *Pilota kysymyksiä* sääntö tälle kysymykselle

Mikä saisi sinut osallistumaan frisbeegolfkilpailuun? *

Kysymyksen säännöt

Mikä saisi sinut osallistumaan frisbeegolfkilpailuun?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko osallistunut frisbeegolfkilpailuun? on *Pilota kysymyksiä* sääntö tälle kysymykselle

Oletko kilpaillut jossain muussa lajissa kuin frisbeegolfissa? *

- Kyllä
- En

Mihin seuraaviin frisbeegolftapahtumiin osallistuit vuoden 2021 aikana? *

- Ohjaustoiminta
- Yhteinen treenivuoro
- Viikkokisat
- Parikisat

- Seuranmestaruuskisat
- Muu lisenssivapaa kilpailu
- PDGA-viikkoliiga
- PDGA-kilpailu
- NBDG Ladies Series, PowerPutt Girls tai muu vastaava vain naisille suunnattu kilpailu
- Muu, mikä? _____
- En osallistunut yhteenkään tapahtumaan

Oletko ollut itse järjestämässä frisbeegolfkilpailua tai -tapahtumaa? *

- En
- Kyllä, mitä? _____

Minulle tärkeää frisbeegolfissa on... *

	Ei lainkaan tärkeää	Ei kovin tärkeää	Jokseenkin tärkeää	Erittäin tärkeää
Kilpaileminen	☐	☐	☐	☐
Omaehtoinen liikunnan harrastaminen	☐	☐	☐	☐
Ulkona liikkuminen	☐	☐	☐	☐
Ystävien näkeminen	☐	☐	☐	☐
Uusiin ihmisiin tutustuminen	☐	☐	☐	☐
Oman kehityksen seuraaminen	☐	☐	☐	☐
Elämykset	☐	☐	☐	☐

Minulle tärkeää frisbeegolftapahtumassa on... *

	Ei lainkaan tärkeää	Ei kovin tärkeää	Jokseenkin tärkeää	Erittäin tärkeää
Siistissä ja hyvässä kunnossa oleva rata	☐	☐	☐	☐
Ammattitaitoinen järjestäjä	☐	☐	☐	☐
Selkeä tiedottaminen ja viestintä	☐	☐	☐	☐

	Ei lainkaan tärkeää	Ei kovin tärkeää	Jokseenkin tärkeää	Erittäin tärkeää
WC-mahdollisuus radalla	☐	☐	☐	☐
Ruokailumahdollisuus lähellä rataa	☐	☐	☐	☐
Pelaajapaketti	☐	☐	☐	☐
Muistopalkinnot	☐	☐	☐	☐
Raha- tai lahjakorttipalkinnot	☐	☐	☐	☐
Tuotepalkinnot	☐	☐	☐	☐
Oheishjelma (esimerkiksi putti- tai tarkkuusheittokisa)	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman yleisilme ja tunnelma	☐	☐	☐	☐

Osallistun frisbeegolftapahtumaan mieluummin, kun... *

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Järjestäjänä on nainen	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuma on vain naisille suunnattu	☐	☐	☐	☐	☐
Voin pelata oman tasoni mukaisessa ryhmässä	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuma on maksuton	☐	☐	☐	☐	☐
Rata on minulle tuttu	☐	☐	☐	☐	☐
Rata on helposti saavutettavissa	☐	☐	☐	☐	☐

Millaista ryhmäjakoja toivot frisbeegolfkilpailussa? *

- Naisille on omat ryhmät
- Sekaryhmät
- Ryhmäjaolla ei ole merkitystä

Oletko kokenut syrjintää frisbeegolfin parissa? *

"Syrjintä on toimintaa, jossa ihmistä kohdellaan henkilöön liittyvän tekijän perusteella huonommin kuin

toista ilman hyväksyttävää selitystä" (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2022).

- Kyllä
- En

Oletko kokenut sukupuolista häirintää frisbeegolfin parissa? *

"Sukupuolista häirintää on ei-toivottu huomio, joka liittyy sukupuoleen, esimerkiksi halventava tai alentava puhe toisen sukupuolesta" (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2022).

- Kyllä
- En

Oletko jättänyt osallistumatta frisbeegolftapahtumaan jonkin yksittäisen syrjintään tai häirintään liittyvän syyn tai tekijän johdosta? *

- En
- Kyllä, minkä? _____
- Olen, mutta en halua kertoa

Mikä seuraavista askarrutti sinua eniten, kun olit osallistumassa ensimmäistä kertaa frisbeegolfkilpailuun? *

Listaa asiat järjestykseen niin, että eniten askarruttanut asia saa arvon 1 ja vähiten askarruttanut arvon 5.

Jos et ole osallistunut frisbeegolfkilpailuun, voit vastata, mikä sinua askarruttaa tällä hetkellä eniten, kun pohdit kilpailuun osallistumista.

Säännöt	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4
	☐ 5
Toimintavat kisapaikalla (ilmoittautuminen, aloitusväylä)	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4
	☐ 5
Rekisteröityminen kilpailuun	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4
	☐ 5
Tulosten kirjaaminen	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4
	☐ 5
Uusien ihmisten kanssa pelaaminen	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4
	☐ 5

Miten kehittäisit frisbeegolfkilpailuja ja -tapahtumia? *

Vapaa sana. Millaisia frisbeegolfkilpailuja ja -tapahtumia toivot? Miten voimme kehittää tapahtumia?

Voit esimerkiksi miettiä sitä, mikä saisi sinut osallistumaan useammin frisbeegolfkilpailuun tai jos et ole kilpaillut, voit puolestasi pohtia sitä, mikä saisi sinut osallistumaan ensimmäistä kertaa.

Mikäli haluat osallistua lahjakorttien arvontaan, jätä sähköpostiosoitteesi tähän

Sähköposti

Lahjakortit arvotaan maaliskuun alkupuolella ja voittajiin olla yhteydessä henkilökohtaisesti sähköpostilla.

